
Patērētāju elektrotehnikas lietošanas paradumu novērtējums

Jūnijs, 2024

Par pētījumu

01	Metode:	Interneta aptauja – datorizētas aptaujas internetā (CAWI)
02	Mērķa grupa:	18-74 gadus veci Latvijas iedzīvotāji (interneta lietotāji)
03	Izlases lielums:	n=1010
04	Periods:	Maijs/Jūnijs, 2024

Pētījumu rezultātu interpretācija

PĒTĪJUMA REZULTĀTU STATISTISKĀS KĻŪDAS NOVĒRTĒŠANAS TABULA (ar 95 % varbūtību)																
Atbilžu sadalījums (%)	Izsoles lielums (n)															
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1500	
1 vai 99	2.8	2.2	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8	0.8	0.7	
4 vai 96	5.4	4.5	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2	1.1	1.0	
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8	1.7	1.5	
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9	1.8	1.6	
15 vai 85	9.9	8.0	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1	2.0	1.8	
18 vai 82	10.7	8.7	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3	2.2	1.9	
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4	2.3	2.0	
22 vai 78	11.5	9.4	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5	2.4	2.1	
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.5	2.2	
28 vai 72	12.5	10.2	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7	2.5	2.3	
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.3	
32 vai 68	12.9	10.6	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8	2.6	2.4	
35 vai 65	13.2	10.8	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.7	2.4	
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9	2.8	2.5	
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9	2.8	2.5	
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.5	

(!) Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma statistiskās kļūdas varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to jāņem vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās, ir uzskatāmas par nenozīmīgām.

Piemēram, ja izsoles lielums ir 1000 respondenti un 70% atbildēja, ka zina zīmolu, tad ar 95% varbūtību var apgalvot, ka zīmolu zina 70% +/-2.8%, jeb robežās no 67.2%-72.8%, savukārt ja izsoles lielums ir 1000 respondenti, zīmolu zina 98% +/-0.9%, jeb robežās no 97.1%-98.9%.

Izlase

Izlases raksturojums

		Nesvērts skaits	Kolonnas %
	Visi	1010	100%
Dzimums	Vīrietis	477	47%
	Sieviete	533	53%
Vecums	18-29	160	16%
	30-39	205	20%
	40-49	191	19%
	50-59	194	19%
	60-74	260	26%
Reģions	Rīga	331	33%
	Pierīga	204	20%
	Kurzeme	125	12%
	Zemgale	121	12%
	Latgale	133	13%
	Vidzeme	96	10%
Apdzīvotās vietas tips	Rīga	331	33%
	Lielā pilsēta (Ventspils, Liepāja, Jūrmala, Jelgava, Valmiera, Jēkabpils, Rēzekne, Daugavpils)	281	28%
	Cita pilsēta	253	25%
	Lauki	145	14%
Tautība	Latviešu	615	61%
	Cita	395	39%
Izglītība	Vidējā un zemākā	431	43%
	Augstākā izglītība	579	57%
Nodarbošanās	Pašnodarbinātie	62	6%
	Vadītāji	107	11%
	Kvalificētie speciālisti	258	26%
	Biroja, pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	158	16%
	Strādnieki	135	13%
	Nestrādājošie, mājsaimnieces, studenti, pensionāri, citi	290	29%

		Nesvērts skaits	Kolonnas %
	Visi	1010	100%
Ģimenes stāvoklis	Neprecējies/-usies	171	17%
	Dzīvojam ar partneri	158	16%
	Precējies/-usies	554	55%
	Šķīries/-usies, atraitnis/-e	127	13%
Mājsaimniecības lielums	1	152	15%
	2	393	39%
	3	223	22%
	4	156	15%
	5 un vairāk	84	8%
	Grūti pateikt / nav atbildes	2	0%
Bērni mājsaimniecībā līdz 18 g.v.	Ir	648	64%
	Nav	254	25%
	Nav atbildes	108	11%
Personīgie ienākumi	Līdz 350 EUR	71	7%
	350,01 EUR - 650 EUR	120	12%
	650,01 EUR - 950 EUR	145	14%
	950,01 EUR - 1500 EUR	233	23%
	Virs 1500 EUR	161	16%
	Nevēlos norādīt	280	28%
Mājsaimniecības kopējie ienākumi	Līdz 600 EUR	75	7%
	600,01 EUR - 1000 EUR	119	12%
	1000,01 EUR - 1500 EUR	156	15%
	1500,01 EUR - 2000 EUR	122	12%
	Virs 2000 EUR	230	23%
	Nevēlos norādīt	308	30%
Ģimenes finansiālā situācija	Ļoti laba	96	10%
	Laba	322	32%
	Viduvēja	545	54%
	Slikta	47	5%

Kopsavilkums

KOPSAVILKUMS (I)

- Kopumā, līdzīgi kā iepriekš veiktajā pētījumā 2022.gadā, vidēji Latvijas iedzīvotāji iegādājas jaunu elektrotehniku **apmēram reizi četros gados**:
 - biežāk kā reizi gadā iegādājas lielākoties mazo sadzīves tehniku;
 - reizi gadā mazo sadzīves tehniku, elektrotehniku skaistumkopšanai un veselībai;
 - reizi 1-3 gados mobilo telefonu mazo sadzīves tehniku, elektrotehniku skaistumkopšanai un veselībai;
 - reizi 4-6 gados datortehniku, mobilo telefonu, lielo sadzīves tehniku un televizoru;
 - reizi 7-9 gados televizoru, lielo sadzīves tehniku un datortehniku;
 - reizi 10 gados vai retāk televizoru, lielo sadzīves tehniku, video, audio tehniku, spēļu konsoles un foto, video kameru;
 - salīdzinoši lielākais īpatsvars nekad neiegādājas foto, video kameru, kā arī video, audio tehniku, spēļu konsoles.
- **Kopumā absolūtais vairākums 87% pēdējā gada laikā ir iegādājušies vismaz kādu elektropreci**, kas ir vienlīdz augsts rādītājs kā 2022.gadā (88%). **Nedaudz vairāk nekā puse aptaujāto norādīja, ka pēdējo 12 mēnešu laikā iegādājās mazo sadzīves tehniku (56%)**, savukārt 4 no desmit aptaujātajiem - mobilo telefonu, kam seko elektrotehnika skaistumkopšanai un veselībai (32%), elektroinstrumenti remontam (22%), lielā sadzīves tehnika (21%) un datortehnika (18%). Salīdzinot ar 2022. gada pētījuma datiem, aptaujātie statistiski nozīmīgi retāk minēja, ka iegādājās lielo sadzīves tehniku (-4 pp.) un datortehniku (-5 pp.), savukārt būtiski biežāk iegādājās citu, aptaujā neminēto elektrotehniku. Biežāk kā citi nevienu elektropreci neiegādājās gados vecākie Latvijas iedzīvotāji (60-74 g.v.), pensionāri, nestrādājošie, 1 cilvēka mājsaimniecības un tie, kam personiskie ienākumi mēnesī pēc nodokļu nomaksas ir 350,01 EUR - 650 EUR.

KOPSAVILKUMS (II)

- **Vidēji aptaujātie kopumā samaksāja 858,20 EUR par pēdējos 12 mēnešos iegādāto elektrotehniku**, kas ir par 36,70 EUR mazāk nekā 2022.gadā – 895,80 EUR. Vidēji kopumā par elektrotehniku vairāk naudas iztērējuši jaunieši (18-29 g.v.), vadītāji, tie, kam personiskie ikmēneša ienākumi pēc nodokļu nomaksas ir virs 1500 EUR, kā arī tie, kam kopumā ģimenē ir pietiekami daudz naudas kvalitatīvas dzīves nodrošināšanai, izklaidēm un uzkrājumiem.
- **Vidēji lielākā naudas summa samaksāta par foto, video kamerām (720,80 EUR), datortehniku (645,70 EUR) un lielo sadzīves tehniku (615,90 EUR)**, kam seko mobilie telefoni (598,20 EUR) un televizori (545,00 EUR). Salīdzinoši vismazāk samaksāts par elektrotehniku skaistumkopšanai un veselībai (92,10 EUR) un mazo sadzīves tehniku 138,40 EUR).
- Jautājums par jaunas elektrotehnikas iegādes vietām neuzrāda paradumu maiņu. Tāpat kā 2022.gadā, **populārākā elektrotehnikas iegādes vieta ir klātienē specializētie elektrotehnikas veikali** – šādu atbildi sniegušas vairāk kā divas trešdaļas (69%, iepriekš 67%) aptaujāto. **Nedaudz vairāk kā puse (54%; 52% - 2022.g.) minēja arī Latvijas interneta veikalus kā jaunas elektrotehnikas iegādes vietas**. Tikmēr tāpat kā iepriekš **vien 8% norādīja, ka iegādājas lietotu elektrotehniku**. Biežāk lietota tehnikas tiek iegādāta interneta vietnē ss.lv (66%) un Facebook Marketplace (55%). Salīdzinot ar 2022.gadu, rādītājos nav atšķirību.
- **Svarīgākie jaunas elektrotehnikas iegādes aspekti** kopumā aptaujātajiem (*summētās augstākās vērtības: 7+6 vērtības 7 punktu skalā, kur 7 ir ļoti svarīgi*) ir **kvalitāte, cenas atbilstība kvalitātei, kalpošanas ilgums/ izturīgums, cena un preces funkcionalitāte**. Teju 9 no 10 aptaujātajiem šie aspekti ir svarīgi. Salīdzinoši mazāk svarīgi ir pārdevēja rekomendācija, videi draudzīga tehnika (netiek izmantoti videi kaitīgi materiāli), kā arī radu, draugu ieteikumi. Salīdzinot ar 2022.gadu, svarīguma vērtējumi ir līdzvērtīgi, vienīgi būtiski retāk (-6 pp.: kritums no 38% uz 32%) aptaujātie minējuši, ka viņiem ir svarīgi, lai elektrotehnika ir videi draudzīga.

KOPSAVILKUMS (III)

- **Līdzīgi kā iepriekš, aptaujātie norādījuši, ka jaunu elektrotehniku viņi pērk, kad esošā salūzt** (88%; 87% - 2022.gadā). Mazāk kā puse (45%; 46% - 2022.gadā) norādīja kā iemeslu jaunas tehnikas iegādei to, ka esošā tehnika ir novecojusi, bet 3 no 10, ka viņus neapmierina esošās tehnikas funkcijas, kā arī jaunai teknikai ir laba cena/ piedāvājums.
- Vaicāti par informācijas ieguves avotiem, **absolūtais vairākums, tāpat kā iepriekšējā pētījumā, minēja kādu no informācijas avotiem**. Vien 3% norādīja, ka nemeklē informāciju. **Salīdzinoši biežāk cilvēki salīdzina dažādu zīmolu līdzīgas preces un to specifikācijas** (61%; 64% - 2022.gadā) **un iepazīst lietotāju atsauksmes internetā** (55%; 57% - 2022.gadā). Apmēram trešdaļa iepazīstas ar informāciju ražotāju mājas lapās (35%; 38% - 2022.gadā) un konsultējas ar tuviniekiem, draugiem, kolēģiem (32%; 30% - 2022.gadā).
- **Nedaudz vairāk kā puse aptaujāto norādīja, ka, pēkšņi salūstot elektrotehnikai, to cenšas salabot/ remontēt, kas ir būtiski zemāks rādītājs, salīdzinot ar 2022.gadu**, proti, -12 pp. kritums pret 2022.gadā veiktā pētījuma rezultātiem, no 66% uz 54%. **Tikmēr būtiski biežāk aptaujātie norādīja, ka salūzušu tehniku nogādā speciāli tam paredzētajās vietās - šķirošanas laukumos vai īpašos nodošanas punktos** (+6 pp. kāpums pret 2022.gadā veiktā pētījuma rezultātiem, no 14% uz 20%), kā arī glabā/ noliek rezervē (+2 pp. kāpums pret 2022.gadā veiktā pētījuma rezultātiem, no 3% uz 5%).
- **6% aptaujāto atzina, ka met ārā salūzušo tehniku, novietojot iekārtu sadzīves konteinerā, bet 4% nodod apsaimniekotajam elektrotehnikas izvešanai no mājām un tikpat daudzi - nodod metāllūžņu pieņemšanas punktos**. Kopumā to, kas mēdz mest ārā tehniku atkritumos, profils būtiski neatšķiras no vidējā aptaujas dalībnieka. Retāk kā izlasē kopumā šāda rīcība raksturīga cilvēkiem ar augstāko izglītību, biroja, pakalpojumu un tirdzniecības darbiniekiem, bet biežāka - Zemgalē dzīvojošajiem un cilvēkiem ar vidējo vai zemāku izglītību. Tikmēr tehniku nogādā speciāli paredzētās vietās biežāk kā izlase kopumā Vidzemē dzīvojošie, laukos dzīvojošie, latvieši un iedzīvotāji ar personīgajiem ikmēneša ienākumiem pēc nodokļu nomaksas 950,01 EUR - 1500 EUR.

KOPSAVILKUMS (IV)

- Starp tiem, kas ir mēģinājuši salabot/ remontēt salūzušu elektrotehniku, biežāk teikuši, ka **tehniku cenšas salabot, izmantojot pārdevēja garantijas remontu**. Tomēr šeit vērojams -13 pp. kritums pret 2022.gadu, no 59% uz 46%. Vienlaikus lielāks īpatsvars, salīdzinot ar 2022.gadu ir bijis tādu, kas izmantoja remonta servisa pakalpojumus, maksājot par remontu pašiem (+5 pp. kāpums no 15% uz 20%).
- 56% no visiem ir izmantojuši elektrotehnikas remonta pakalpojumus (56% - 2022.gadā). Tie, kas nav izmantojuši remonta pakalpojumus, kā galvenos iemeslus minēja to, ka **tehnika tāpat bija novecojusi un gribēju iegādāties jaunu** (41%; 42% - 2022.gadā), ka **remonts ir pārāk dārgs** (38%; 37% - 2022.gadā) un ka nebija nepieciešams remontēt elektrotehniku (30%; 33% - 2022.gadā).
- **41% no tiem, kas izmantojuši remonta pakalpojumus, remontējuši datortehniku, 37% lielo sadzīves tehniku un 35% mobilo telefonu**, bet apmēram ceturtdaļa - mazo sadzīves tehniku. 2022.gadā vienlīdz daudzi remontēja kā datortehniku, tā mobilos telefonus, taču no statistikas viedokļa rādītājos nav būtisku izmaiņu.
- Vērtējot veiktā remonta kvalitāti, nav novērotas izmaiņas pret 2022.gada pētījuma datiem. **10% norādīja, ka tehnikas remonta kvalitāte vērtējama kā izcila**, 44% kā laba, bet 37% kā drīzāk laba, 6%, ka drīzāk slikta, bet 2% norādīja, ka kopumā remonta kvalitāte vērtējama kā ļoti slikta vai slikta.
- Līdzīgi kā iepriekš, biežāk aptaujātie **apmēram 3 no 10 būtu gatavi gaidīt 2-3 darba dienas vai 4-5 darba dienas**, kamēr viņu elektrotehnika tiktu salabota. Salīdzinot ar 2022.gadu, pieaudzis to īpatsvars, kas būtu gatavi gaidīt 6-7 darba dienas (+5 pp. kāpums no 21% uz 26%). Tikmēr kopumā **vidējais maksimālais pieļaujamais elektrotehnikas remontēšanas laiks ir 3,3 darba dienas**, kas ir vienlīdz augsts rādītājs kā 2022.gadā. Ilgāku laiku vidēji ir gatavi gaidīt iedzīvotāji ar augstākiem personīgajiem (virs 1500 EUR) un kopējiem mājsaimniecības (virs 2000 EUR) ienākumiem.

KOPSAVILKUMS (V)

- Vaicāti par iemesliem, kādēļ cilvēki mēdz nolietotu vai salūzušu elektrotehniku izmest sadzīves atkritumu konteineros vai atstāt pie tiem, nevis nodod to otrreizējai pārstrādei, visbiežāk, tāpat kā iepriekš, tika norādīts, ka **nodošanas punkti atrodas pārāk tālu/ nav pieejami (66%; 65% - 2022.gadā) un trūkst informācijas par elektrotehnikas nodošanas iespējām (-6 pp. kritums no 62% 2022.gadā uz 56%)**. Tāpat aptaujātie minēja, ka viņiem nav motivācijas un vēlmes nodot elektrotehniku (39%; 37% - 2022.gadā), ka atkritumu apsaimniekotājs nepiedāvā elektrotehnikas izvešanas servisu (38%; 39% - 2022.gadā) un ka tas ir pārāk sarežģīts un laikietilpīgs process (30%; 31% - 2022.gadā). Uz informācijas trūkumu par elektrotehnikas kaitīgumu videi norādīja 17% aptaujāto (21% - 2022.gadā), turklāt biežāk gados jaunie iedzīvotāji 18-29 g.v. Tikmēr kopumā uz nepietiekamu informētību biežāk kā izlase kopumā norādīja 18-29 g.v., pašnodarbinātie un tiem, kam ir ļoti laba ģimenes finansiālā situācija.
- **6 no 10 aptaujātajiem tehniku, kas pašiem vairs nav vajadzīga (tā ir nokalpojusi savu laiku, bet aizvien darbojas un ir lietojama) atdod kādam (radiem, draugiem)**, kas ir statistiski nozīmīgi zemāks rādītājs kā 2022.gadā (64%). Nākamās populārākas atbildes ir noglabāšana/ nolikšana rezervē (57%; 57% - 2022.gadā) un nodošana speciālos punktos vai apsaimniekotājam uz pārstrādi (45%; 42% - 2022.gadā). Vēl trešdaļa šādu tehniku mēdz pārdot (33%; 34% - 2022.gadā).
- **Sadzīves atkritumos saskaņā ar aptaujas datiem kopumā (neatkarīgi no tehnikas veida) nonāk 20% māsaimniecību rīcībā esošās elektrotehnikas (23% - 2022.gadā)**. Skatoties detalizētāk pa elektrotehnikas veidiem, atkritumos nonāk **16% elektrotehnikas skaistumkopšanai un veselībai**. Pārējos tehnikas veidus atkritumos izmet mazāk kā 6% aptaujāto. Salīdzinot ar iepriekšējo mērījumu, nav būtisku izmaiņu attiecībā uz tehnikas izmešanu atkritumos, vienīgi retāk minēts, ka datortehnika tiek izmesta sadzīves atkritumos (-2 pp. no 4% 2022. gadā uz 2%).

KOPSAVILKUMS (VI)

- **Vidēji 45% aptaujāto nodod elektrotehniku speciālajos punktos vai apsaimniekotājam uz pārstrādi. Elektrotehnikas kategoriju līmenī apmēram ceturtdaļa lielās sadzīves tehnikas, elektrotehnikas skaistumkopšanai un veselībai.** Apmēram piektdaļa apsaimniekotājam nodod televizorus un datortehniku, bet pārējos tehnikas veidus apsaimniekotājam nodod mazāk nekā 20% aptaujāto.
- Tāpat kā iepriekš, kopumā Latvijas iedzīvotāji ir diezgan atvērti lietotas tehnikas iegādei. **Teju 6 no 10 Latvijas iedzīvotāju norādīja, ka noteikti apsvērtu vai drīzāk apsvērtu kādas lietotas tehnikas iegādi (58%; 60% - 2022.gadā). Salīdzinoši biežāk iedzīvotāji apsvērtu iegādāties elektroinstrumentus remontam (37%),** kam seko datortehnika (33%), video, audio tehnika, spēļu konsoles (31%) un lielā sadzīves tehnika (30%). Salīdzinot ar 2022.gada pētījuma datiem, rādītājos nav atšķirību, līdz ar to nav novērojama attieksmes maiņa par kādu no tehnikas veidiem. Tāpat kā iepriekš, kopumā atvērtāki lietotas tehnikas iegādei ir gados jaunākie iedzīvotāji (18-29 g.v.).
- **Galvenais iemesls, kādēļ Latvijas iedzīvotāji apsvērtu iegādāties lietotu tehniku, ir saistīts ar cenu, proti, 64% (61% - 2022.gadā) norādīja, ka apsvērtu izdevīgāku piedāvājumu dēļ - laba cena par darbošos tehniku.** Apmēram trešdaļa norādīja, ka nevar atļauties iegādāties jaunu elektrotehniku. Nedaudz vairāk kā piektdaļa kā iemeslu norādīja vides aizsardzību - lai taupītu resursus un pagarinātu preču dzīvesciklu.
- **Vaicāti par barjerām iegādāties lietotu tehniku, 66% (62% - 2022.gadā) no aptaujātajiem minēja, ka viņiem nav uzticības, ka lietotā tehnika darbosies.** 42% norādīja, ka lietotai teknikai nav pieejama garantija (+5 pp. kāpums pret 2022.gadu - 37%), bet 40% (39% - 2022. gadā), ka gribētu iegādāties jaunu tehniku. 4% aptaujāto norādīja, ka vispār nekad nemēdz iegādāties nekādas lietotas mantas.

KOPSAVILKUMS (VII)

- **Nedaudz vairāk kā puse** (summētās atbildes: noteikti jā + drīzāk jā) **aptaujāto norādīja, ka izvēlētos iegādāties lietotu elektrotehniku, ja Latvijā darbotos oficiāli elektrotehnikas labošanas un tirdzniecības centri.** Vienlaikus šajā rādītājā ir statistiski nozīmīgs kritums, salīdzinot ar 2022.gadu (-5 pp. kritums no 57% 2022. gadā uz 52%). Pilnībā pārliecināto īpatsvars gan ir būtiski mazāks nekā to, kas drīzāk apsvērtu (9% noteikti jā un 43% drīzāk jā), turklāt, salīdzinot ar 2022.gadu ir samazinājies šo pilnībā pārliecināto īpatsvars (-4 pp. kritums no 13% uz 9%). 29% norādīja, ka neiegādātos un vēl 19% nevarēja sniegt atbildi. Biežāk kā izlasē kopumā pozitīvu atbildi lietotas elektrotehnikas iegādei sniedza 18-29 g.v. iedzīvotāji un tie, kam kopumā ģimenē parasti naudas pietiek, taču nevar neko iekrāt.
- 36% aptaujāto nolietotās elektrotehnikas šķirošana un nodošana otrreizējai pārstrādei asociējas ar Latvijas Zaļo punktu (40% - 2022.gadā), 28% ar Eco Baltia vide (+4 pp. kāpums pret 2022.gadu no 24%) un 25% ar CleanR (22% - 2022.gadā). Tolmets minēja 16%, Zaļo jostu 13%, ZAAO 12%, un BAO 6% aptaujāto. Tāpat kā 2022.gadā ceturtdaļai neviena no vides organizācijām neraisīja asociācijas. Biežāk kā citi atbildi nevarēja sniegt Latgalē dzīvojošie, cittautieši un tie, kam ir slikts ģimenes finansiālais stāvoklis.
- Salīdzinot ar 2022.gadā veikto pētījumu, jaunākā pētījuma dati **neuzrāda lielas atšķirības iedzīvotāju elektrotehnikas iegādes un utilizēšanas paradumos. No vides aizsardzības viedokļa, pozitīvi, ka būtiski biežāk aptaujātie norādījuši, ka salūzušu tehniku nogādā speciāli tam paredzētajās vietās - šķirošanas laukumos vai īpašos nodošanas punktos** (+6 pp. kāpums pret 2022.gadā veiktā pētījuma rezultātiem, no 14% uz 20%), lai arī aizvien **rādītājs uztverams kā salīdzinoši zems un būtu jāturpina darbs pie sabiedrības izglītošanas.**
- Jāturpina uzsāktais darbs, vairojot sabiedrības interesi par lietotas tehnikas pārdošanu/ iegādi (ne tikai atdošanu radiem, draugiem), kā arī nepieciešams turpināt vairojot sabiedrības informētību par elektrotehnikas šķirošanas un nodošanas punktiem, to atrašanās vietām, un kopumā par tehnikas utilizācijas procesa nozīmīgumu vides aizsardzības kontekstā.

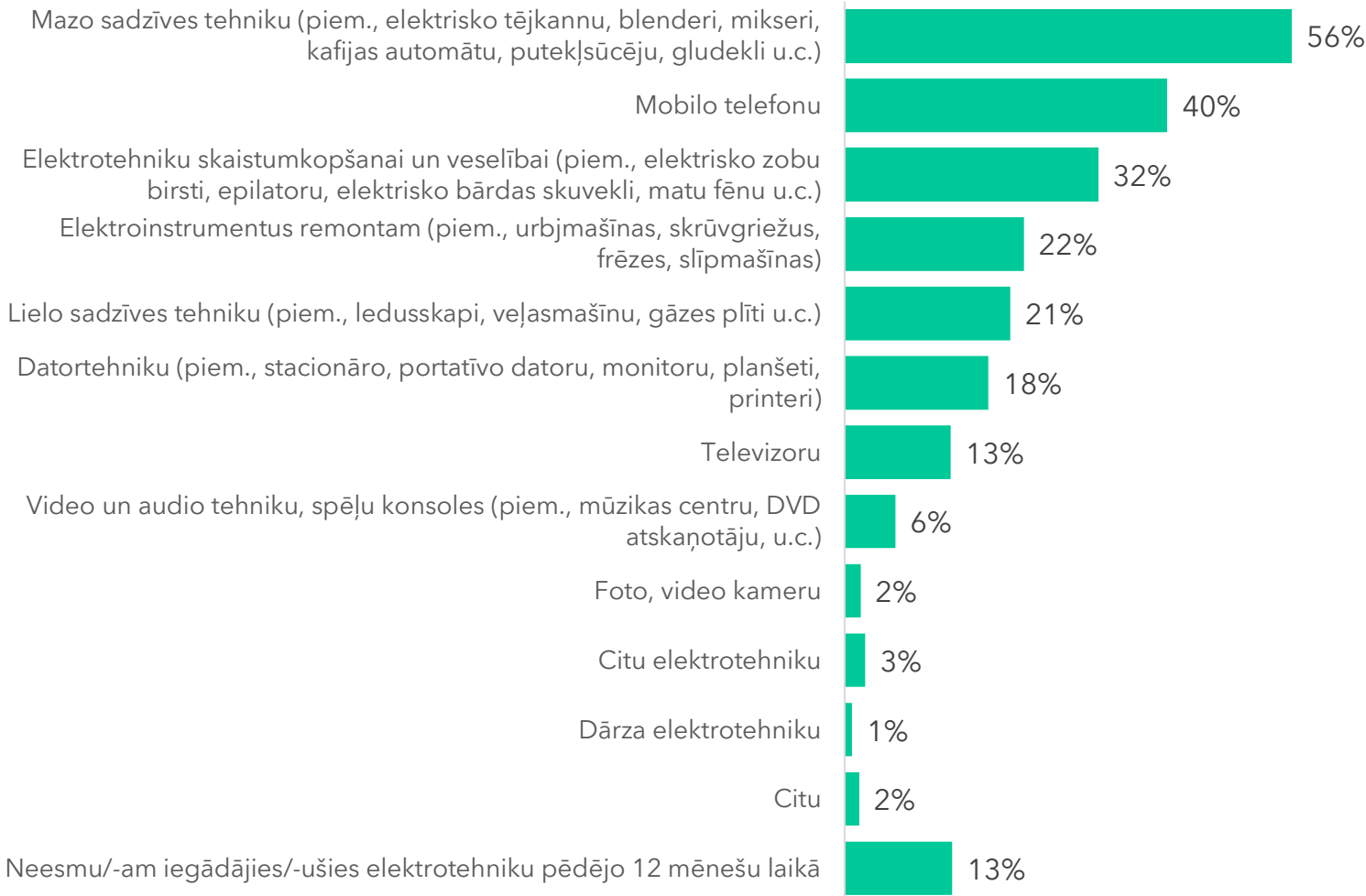
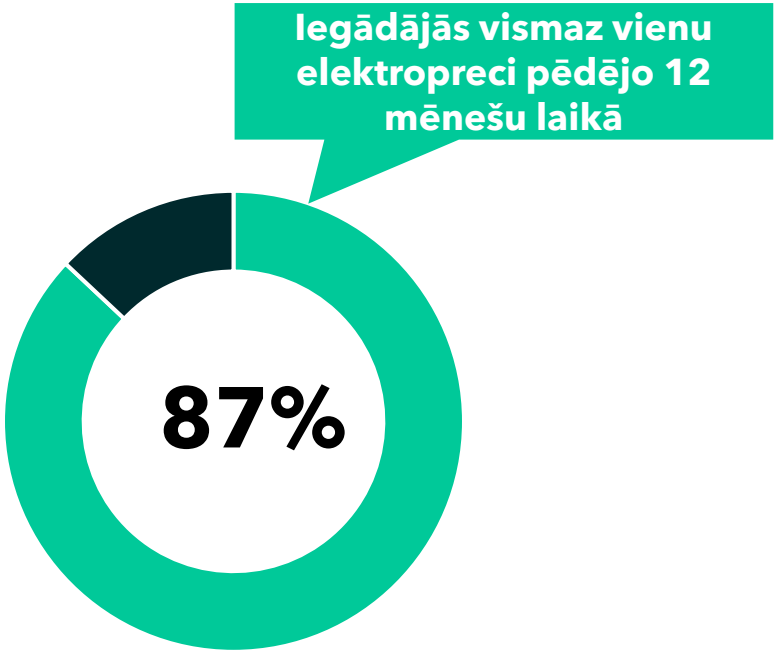
Elektrotehnikas iegādes paradumi

01

legādātā tehnika pēdējo 12 mēnešu laikā

Q2. Kuru/-as no šīm elektroprecēm Jūs/ Jūsu mājsaimniecība iegādājās pēdējo 12 mēnešu laikā?

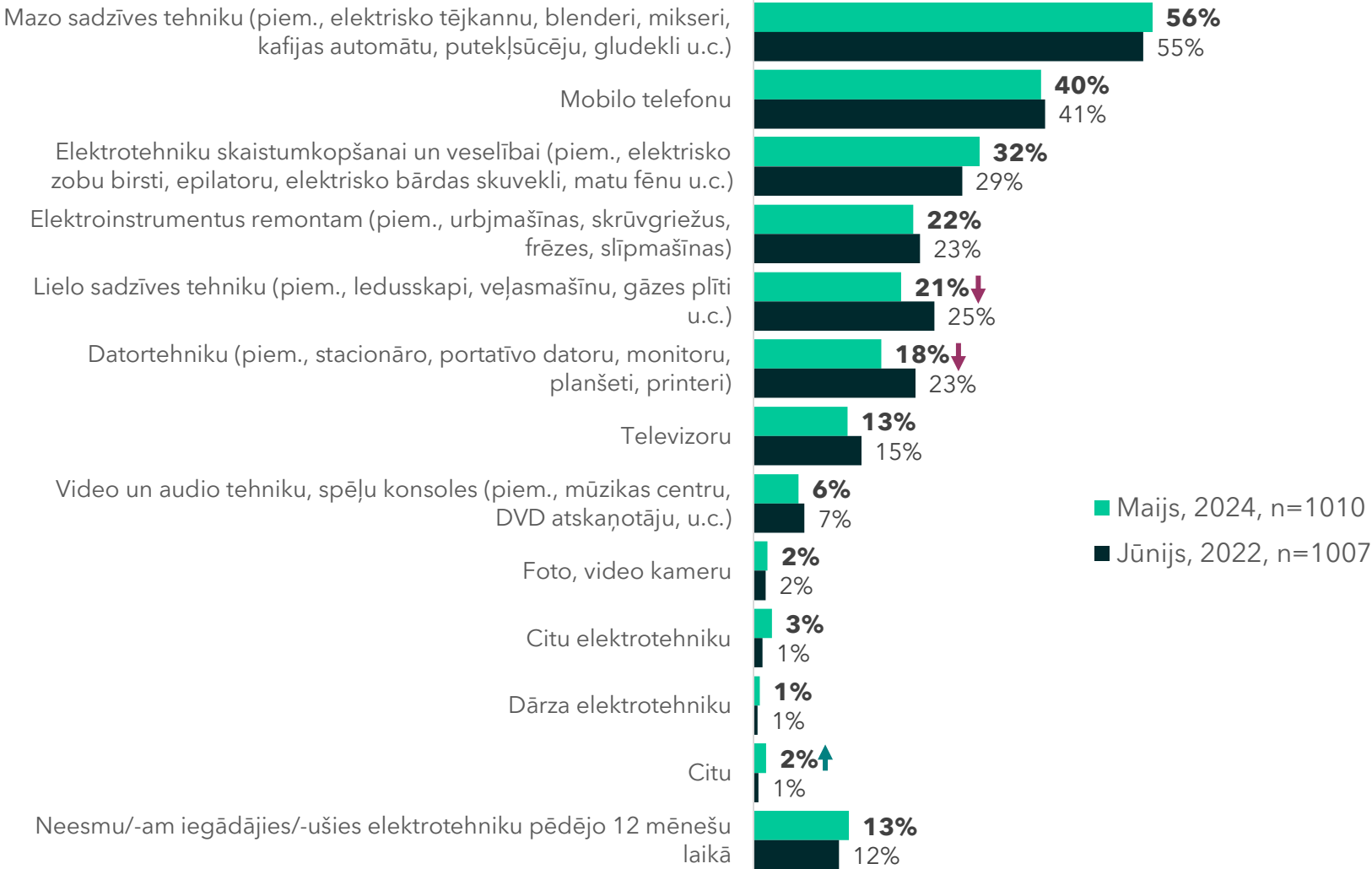
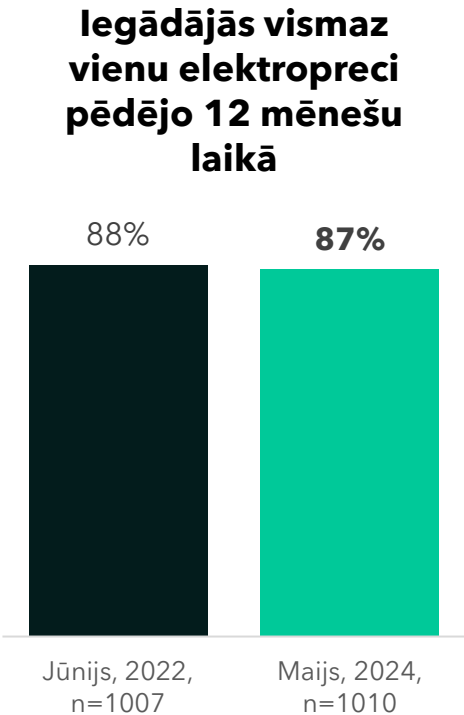
Bāze: visi respondenti, n=1010

legādātā tehnika pēdējo 12 mēnešu laikā: dinamika

Q2. Kuru/-as no šīm elektroprecēm Jūs/ Jūsu mājsaimniecība iegādājās pēdējo 12 mēnešu laikā?

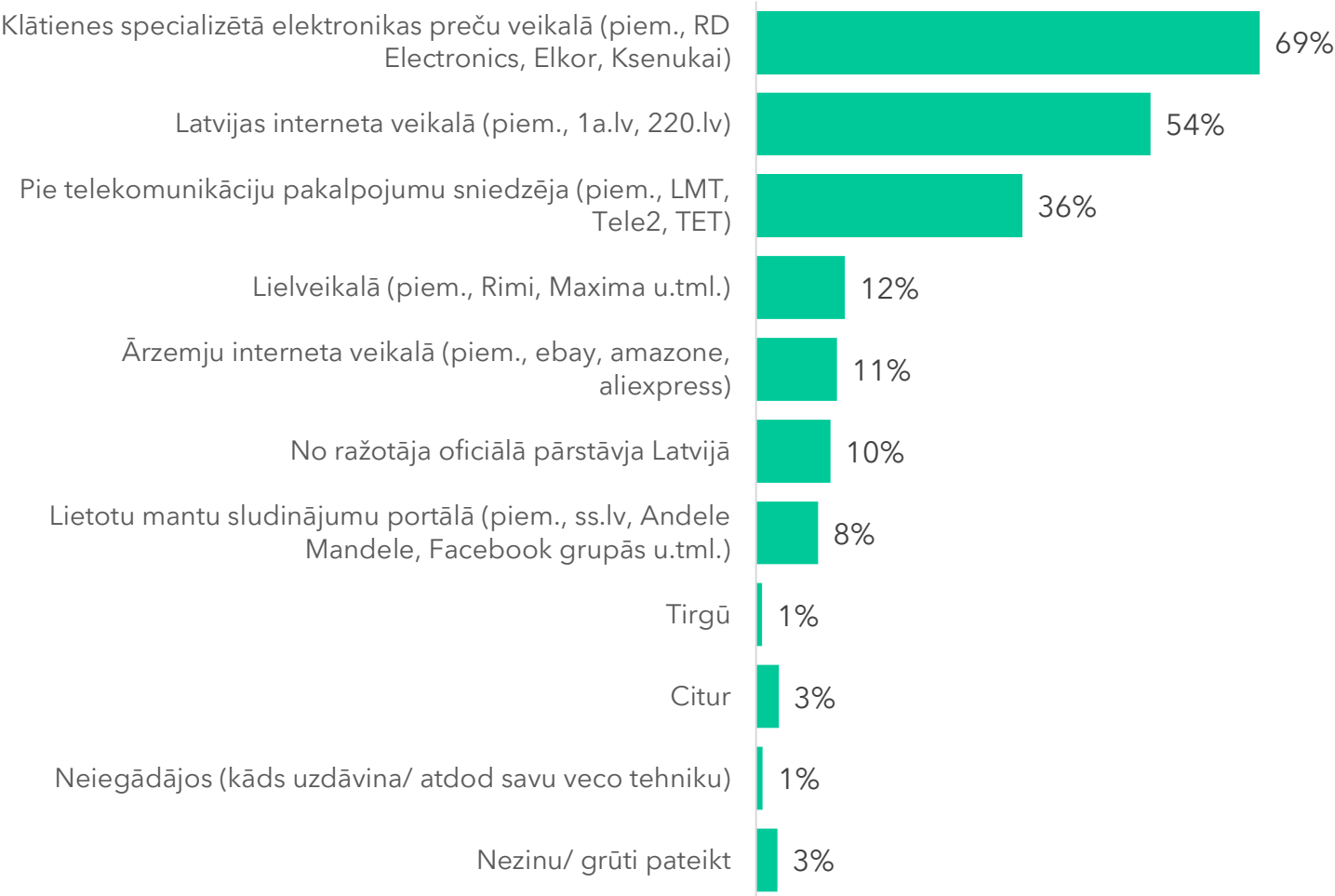
Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Elektrotehnikas iegādes vietas

Q4. Ja Jums/ Jūsu mājsaimniecībai ir jāiegādājas jauna elektrotehnika, kur Jūs to parasti iegādājaties?

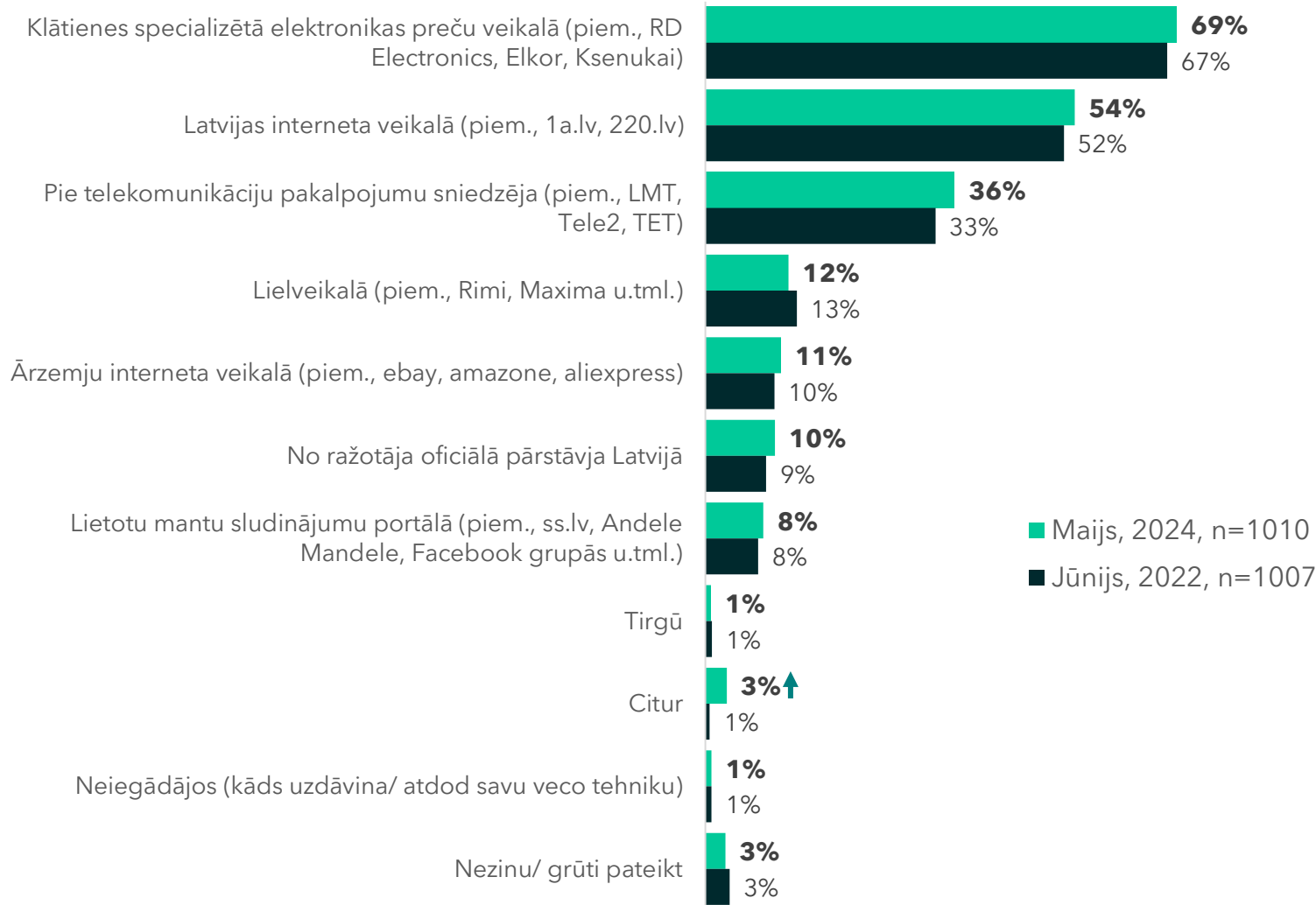
Bāze: visi respondenti, n=1010

Elektrotehnikas iegādes vietas: dinamika

Q4. Ja Jums/ Jūsu mājsaimniecībai ir jāiegādājas jauna elektrotehnika, kur Jūs to parasti iegādājaties?

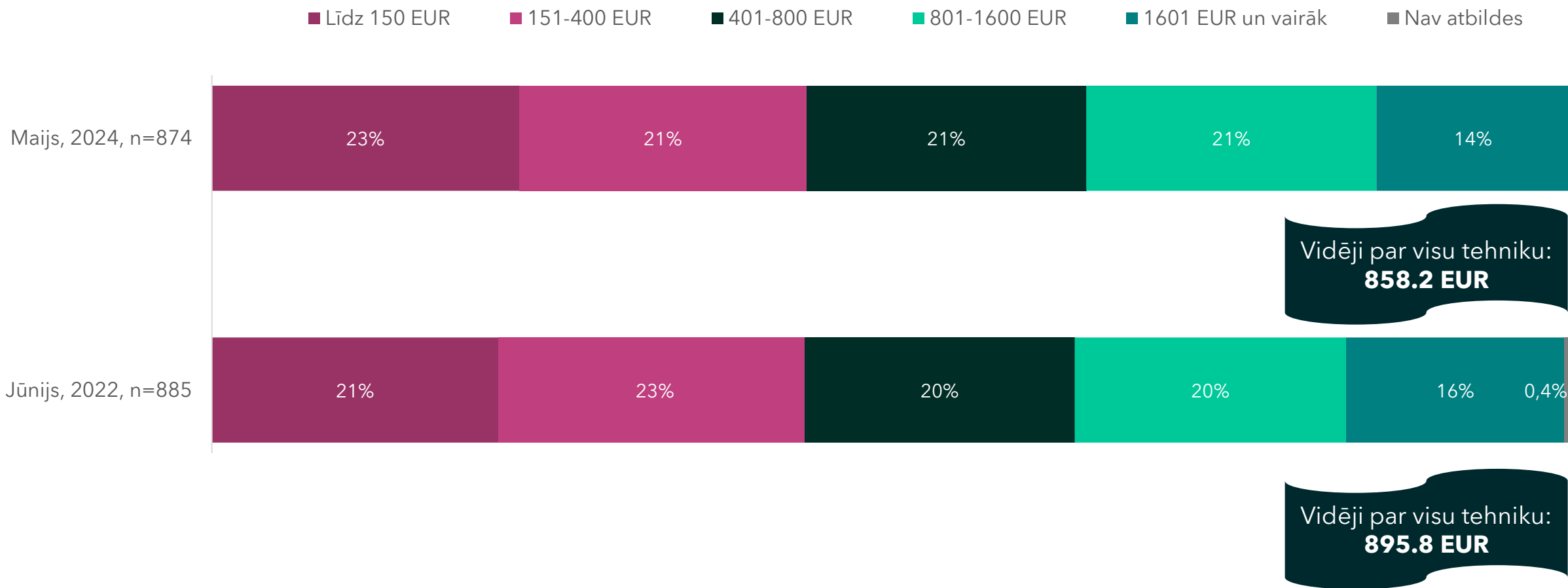
Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Samaksātā summa par iegādāto elektrotehniku: dinamika

Q3. Un cik Jūs/ Jūsu mājsaimniecība samaksāja par pēdējos 12 mēnešos iegādāto elektrotehniku?

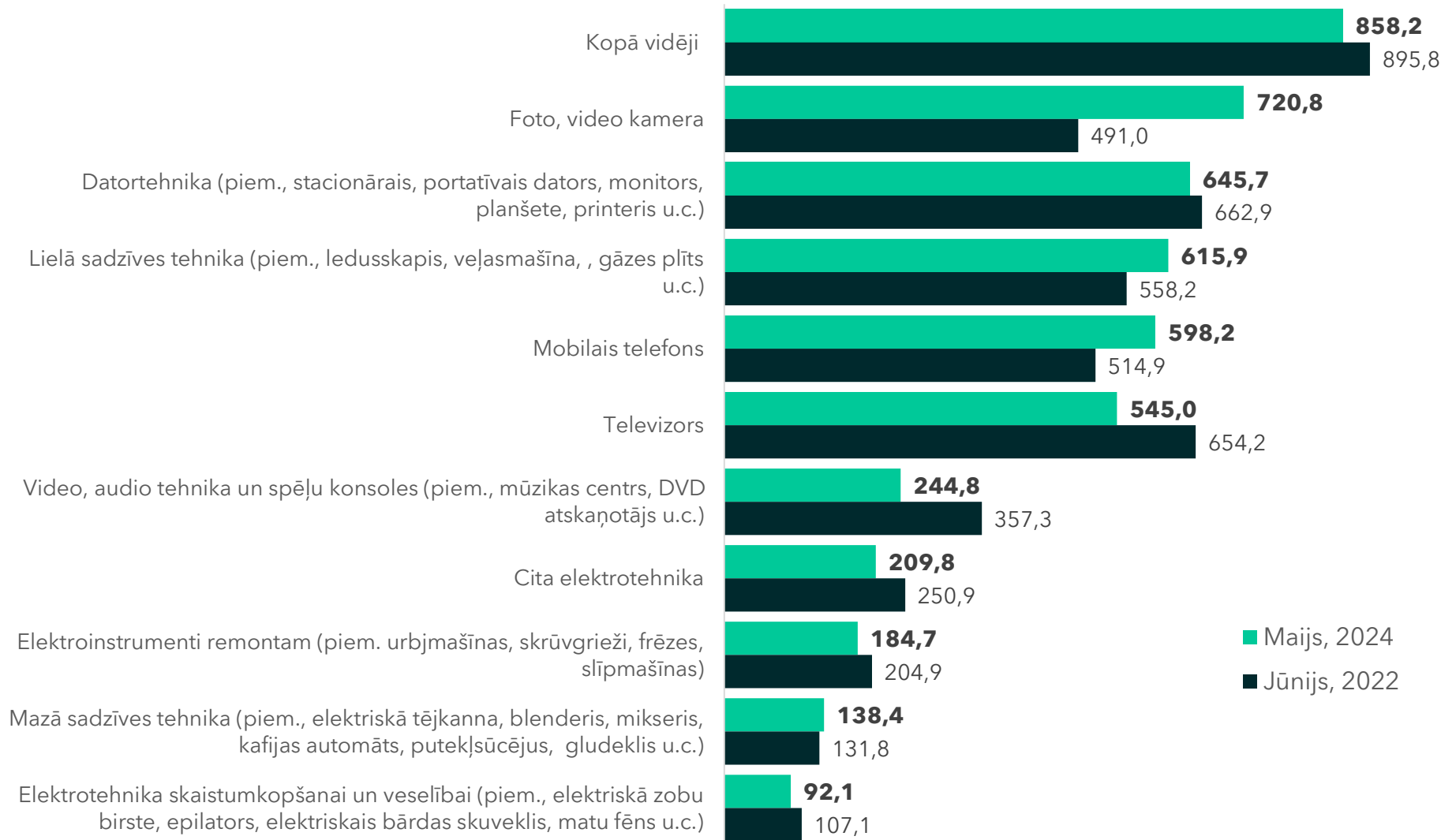
Bāze: visi respondenti, kas iegādājušies vismaz vienu tehnikas veidu, sk. 'n' grafikā

Samaksātā summa par iegādāto elektrotehniku – vidēji, EUR: dinamika

Q3. Un cik Jūs/ Jūsu mājsaimniecība samaksāja par pēdējos 12 mēnešos iegādāto elektrotehniku?

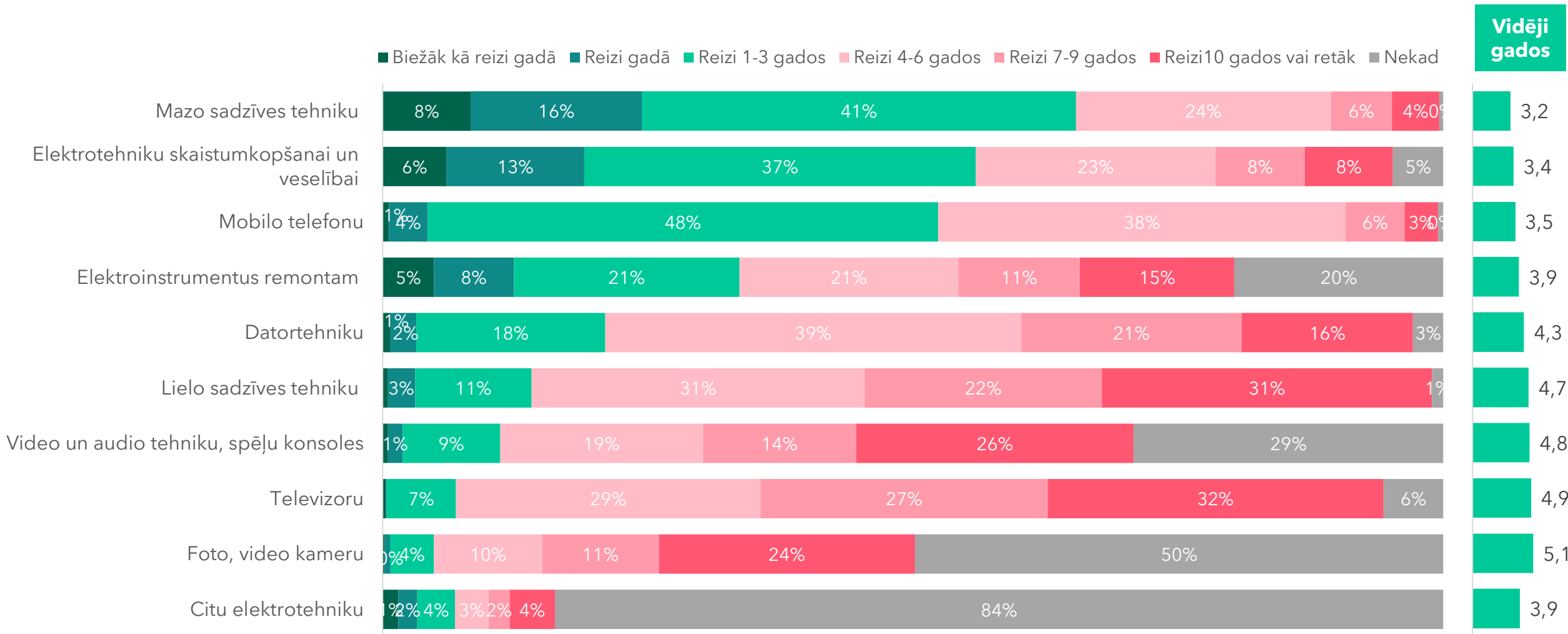
Bāze: visi respondenti, kas iegādājušies vismaz vienu tehnikas veidu un sniedza atbildi

Elektrotehnikas iegādes biežums

Q1. Cik bieži Jūs/ Jūsu mājsaimniecība iegādājas elektrotehniku?

Bāze: visi respondenti, n=1010

Elektrotehnikas iegādes biežums – vidēji gados: dinamika

Q1. Cik bieži Jūs/ Jūsu mājsaimniecība iegādājas elektrotehniku?

Bāze: visi respondenti, kas sniedza atbildi

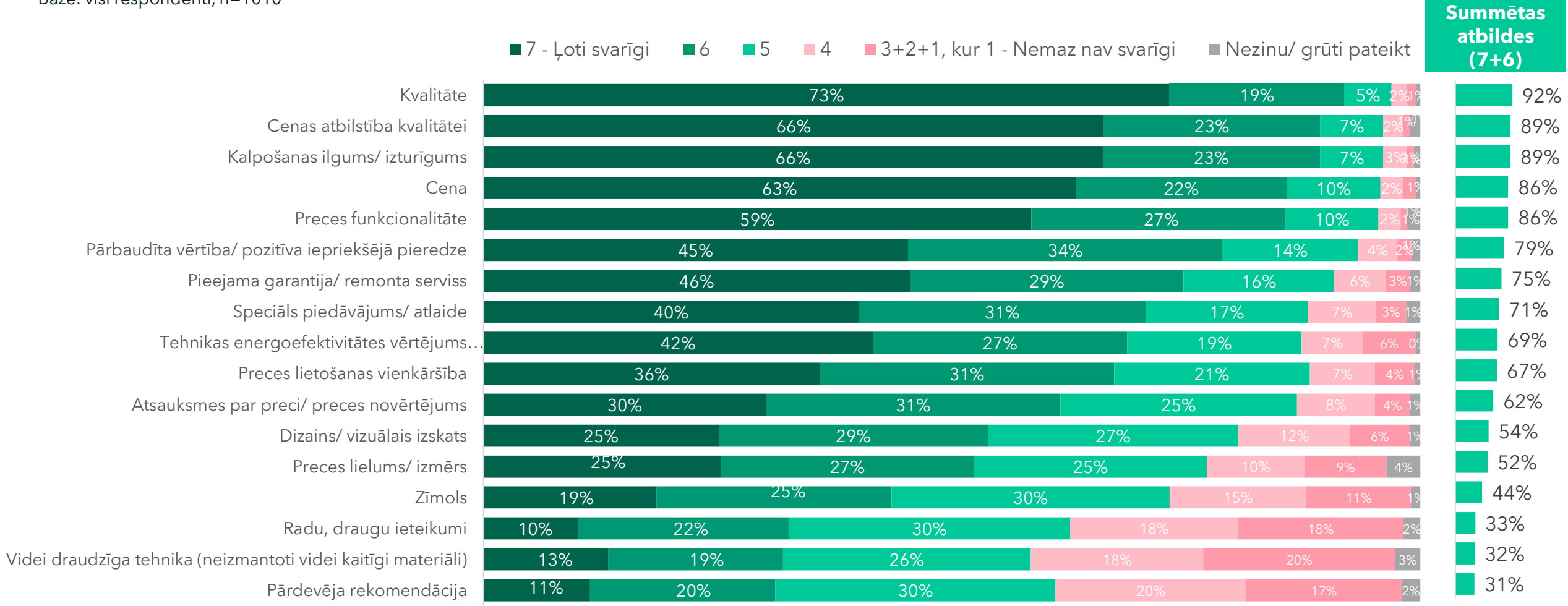
Jaunas elektrotehnikas iegādes svarīguma aspekti un motivatori

02

Jaunas elektrotehnikas iegādes svarīguma aspekti

Q6. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā katrs no šiem aspektiem Jums personīgi ir/ būtu svarīgs, iegādājoties jaunu elektrotehniku? Novērtējumam, lūdzu, izmantojiet 7 punktu skalu, kur 1 nozīmē – “nemaz nav svarīgi” un 7 – “ļoti svarīgi”.

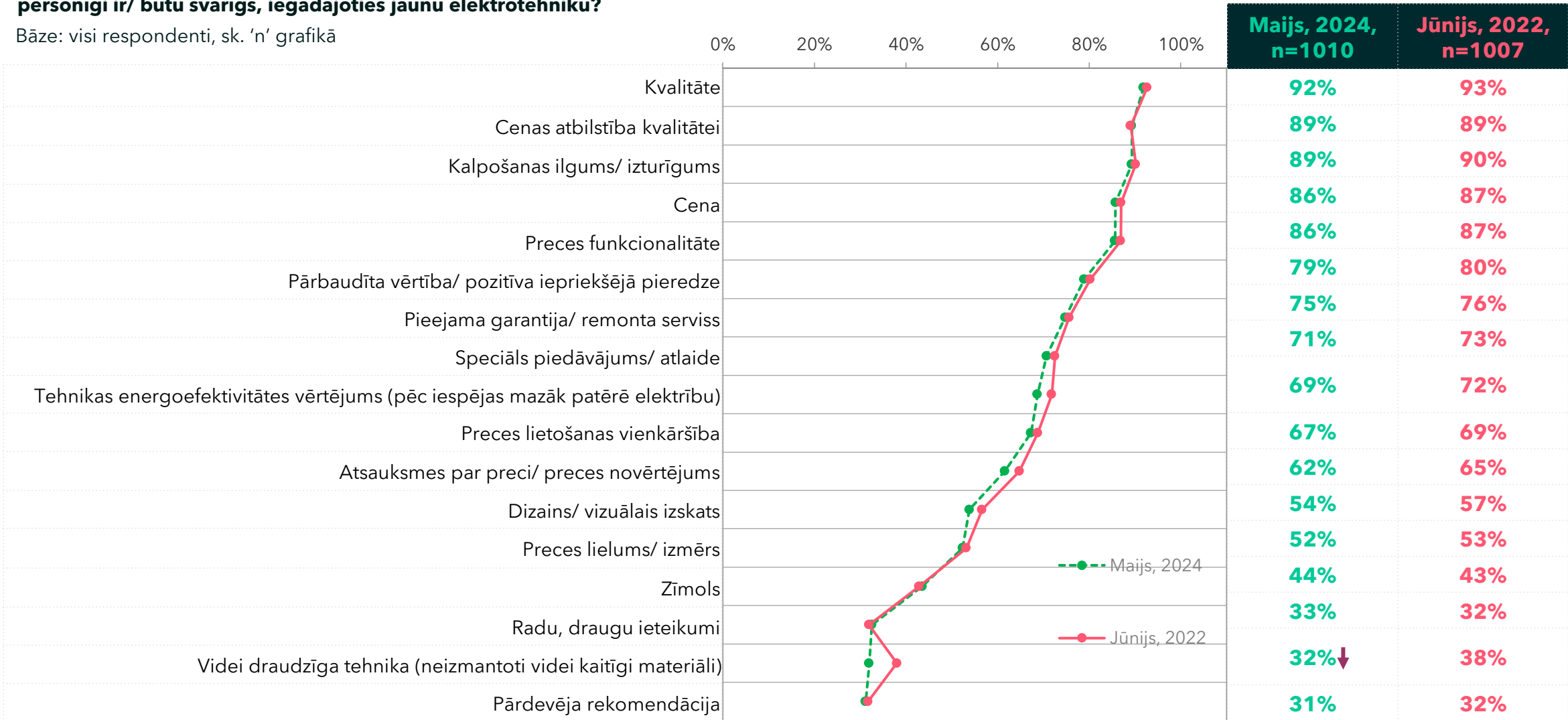
Bāze: visi respondenti, n=1010

Jaunas elektrotehnikas iegādes svarīguma aspekti: dinamika

Q6. Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā katrs no šiem aspektiem Jums personīgi ir/ būtu svarīgs, iegādājoties jaunu elektrotehniku?

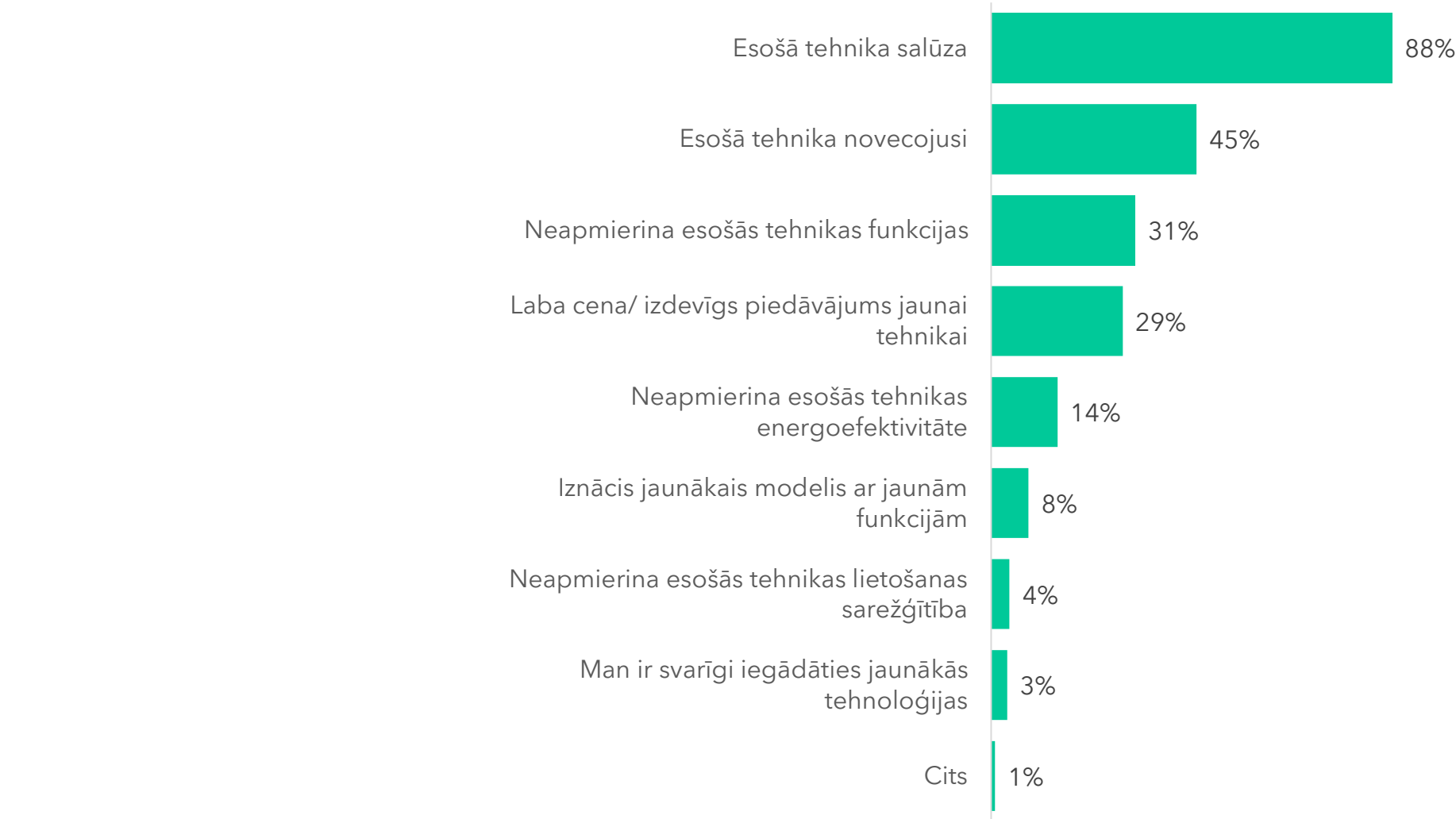
Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Jaunas elektrotehnikas iegādes motivatori

Q7. Lūdzu, norādiet, kuri no minētajiem aspektiem mudina Jūs iegādāties jaunu elektrotehniku?

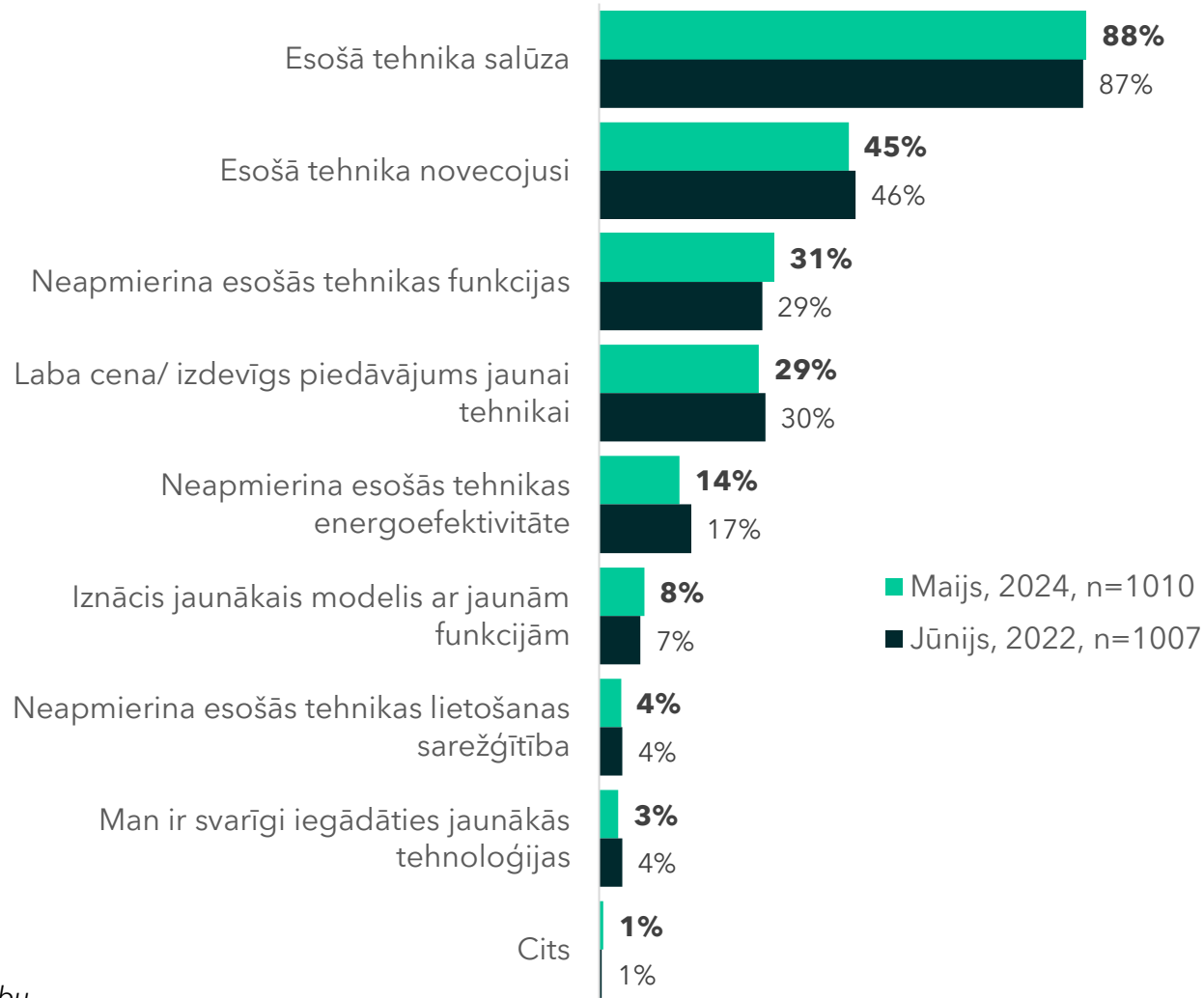
Bāze: visi respondenti, n=1010

Jaunas elektrotehnikas iegādes motivatori: dinamika

Q7. Lūdzu, norādiet, kuri no minētajiem aspektiem mudina Jūs iegādāties jaunu elektrotehniku?

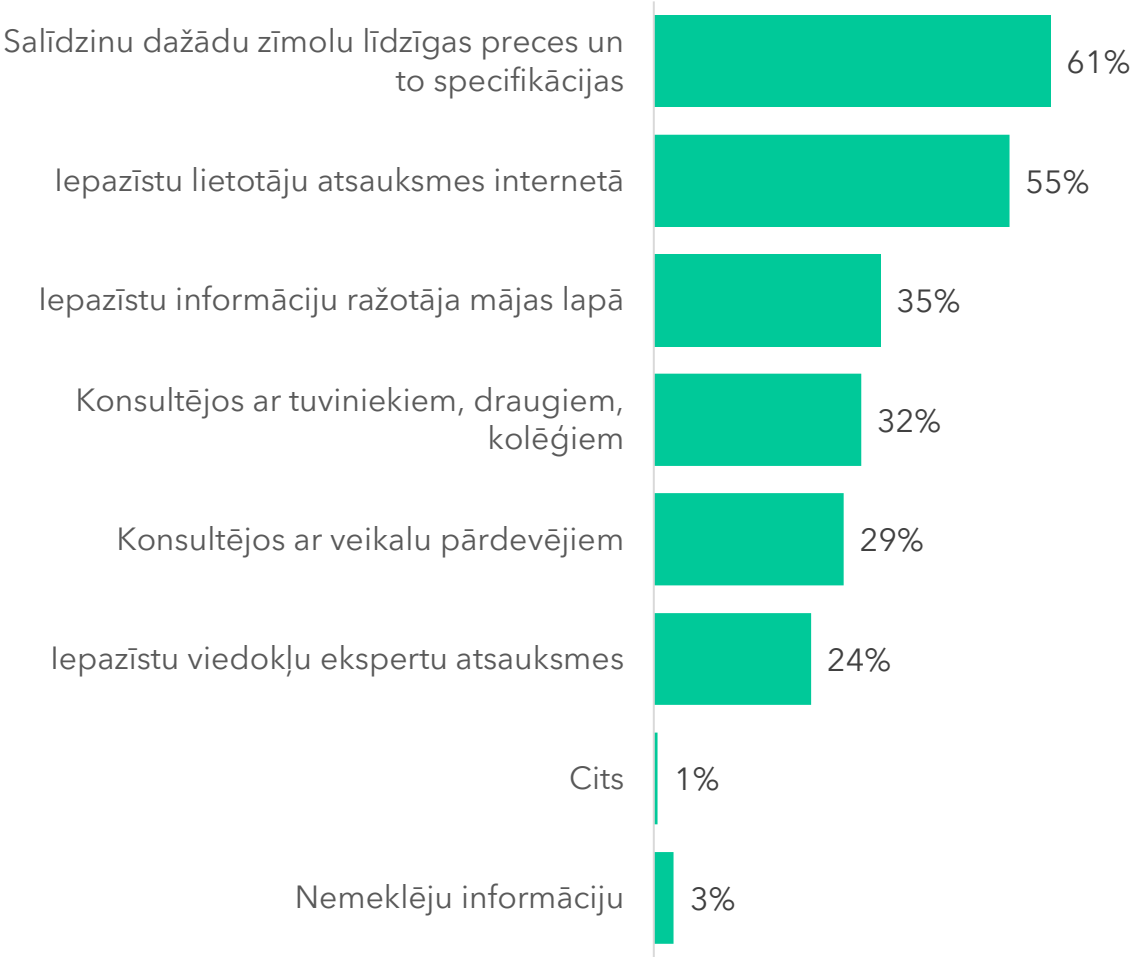
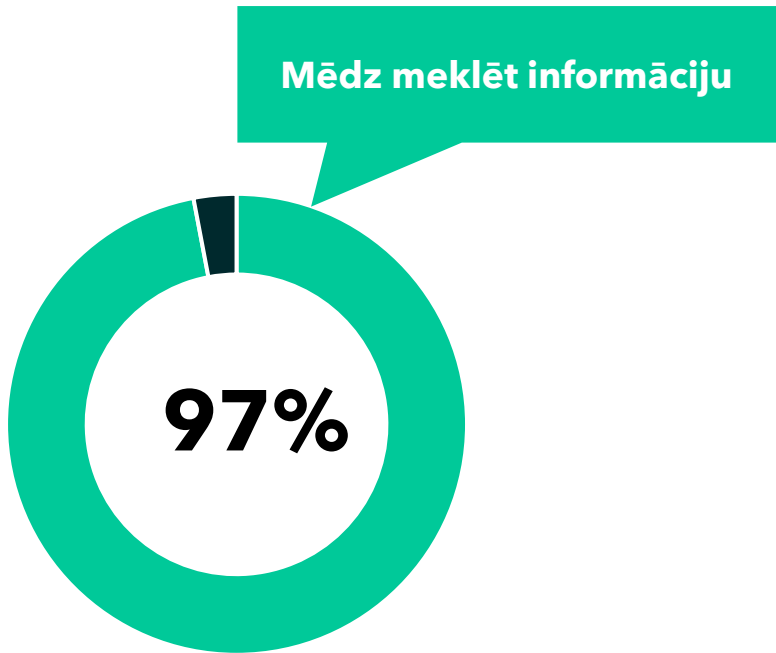
Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Informācijas avoti

Q8. Kur Jūs meklējat informāciju, ja Jums/ Jūsu mājsaimniecībai rodas vajadzība iegādāties jaunu elektrotehniku?

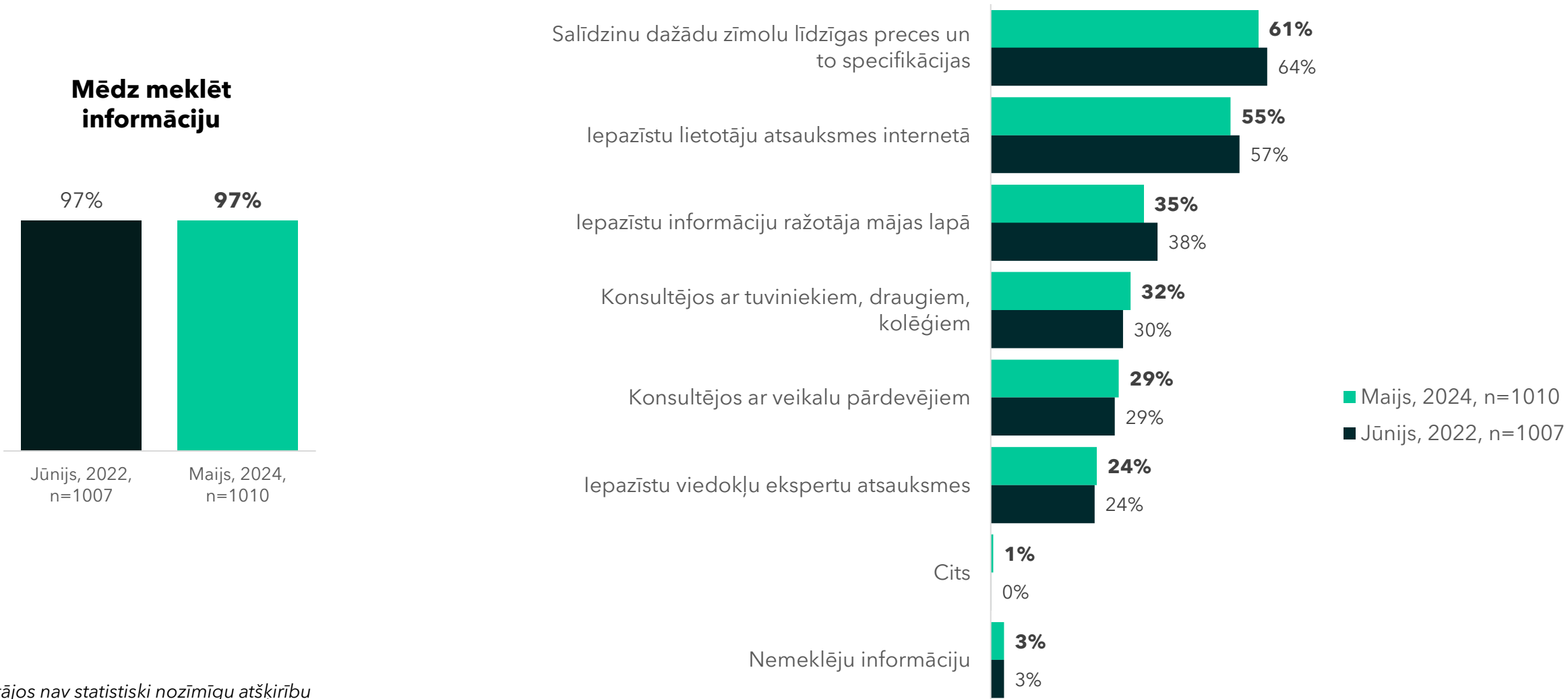
Bāze: visi respondenti, n=1010

Informācijas avoti: dinamika

Q8. Kur Jūs meklējat informāciju, ja Jums/ Jūsu mājsaimniecībai rodas vajadzība iegādāties jaunu elektrotehniku?

Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

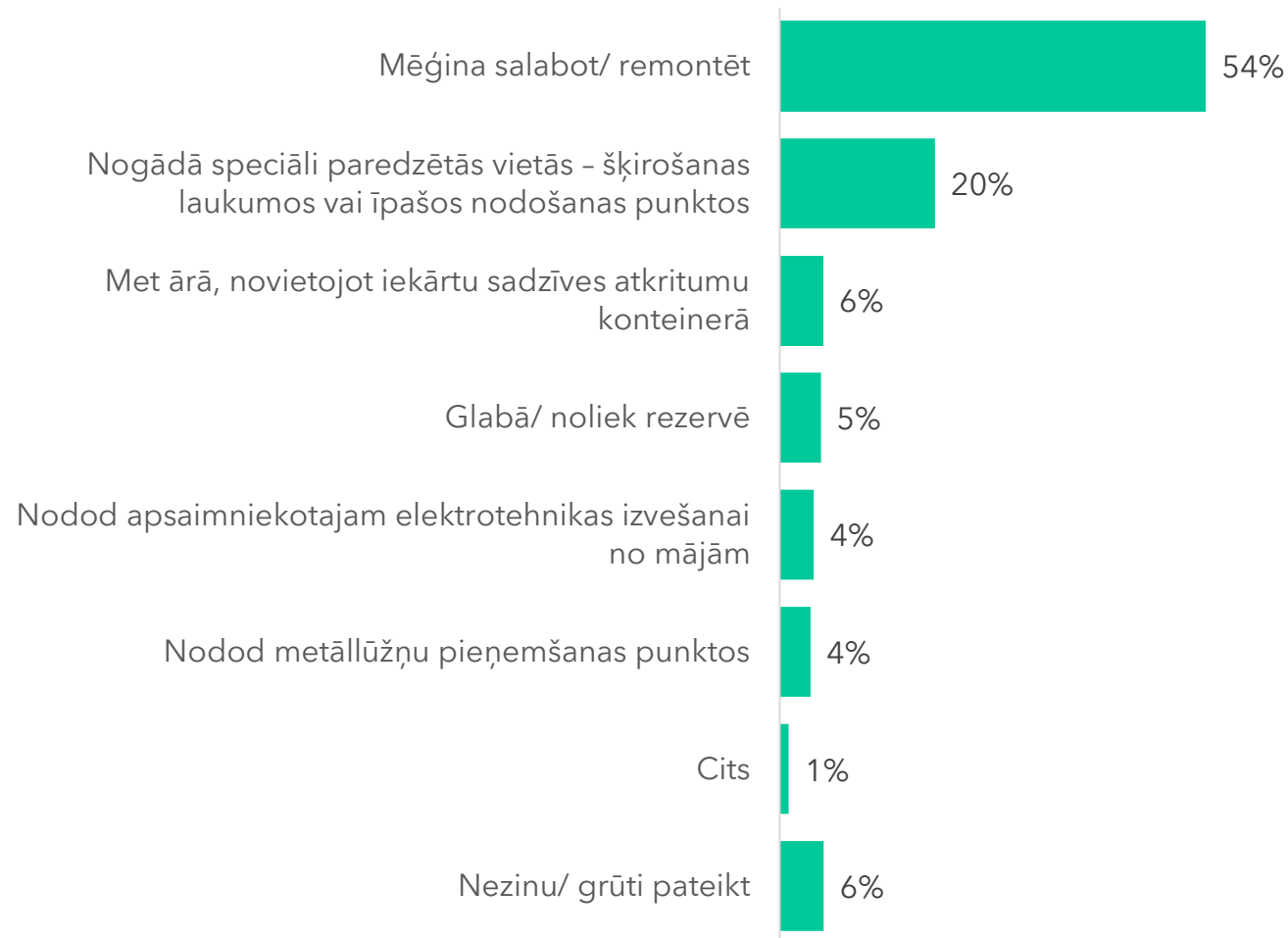
Elektrotehnikas remonts un utilizācija

03

Rīcība elektrotehnikas salūšanas gadījumā

Q9. Kā Jūs/ Jūsu mājsaimniecība parasti rīkojas, ja pēkšņi salūzt elektrotehnika?

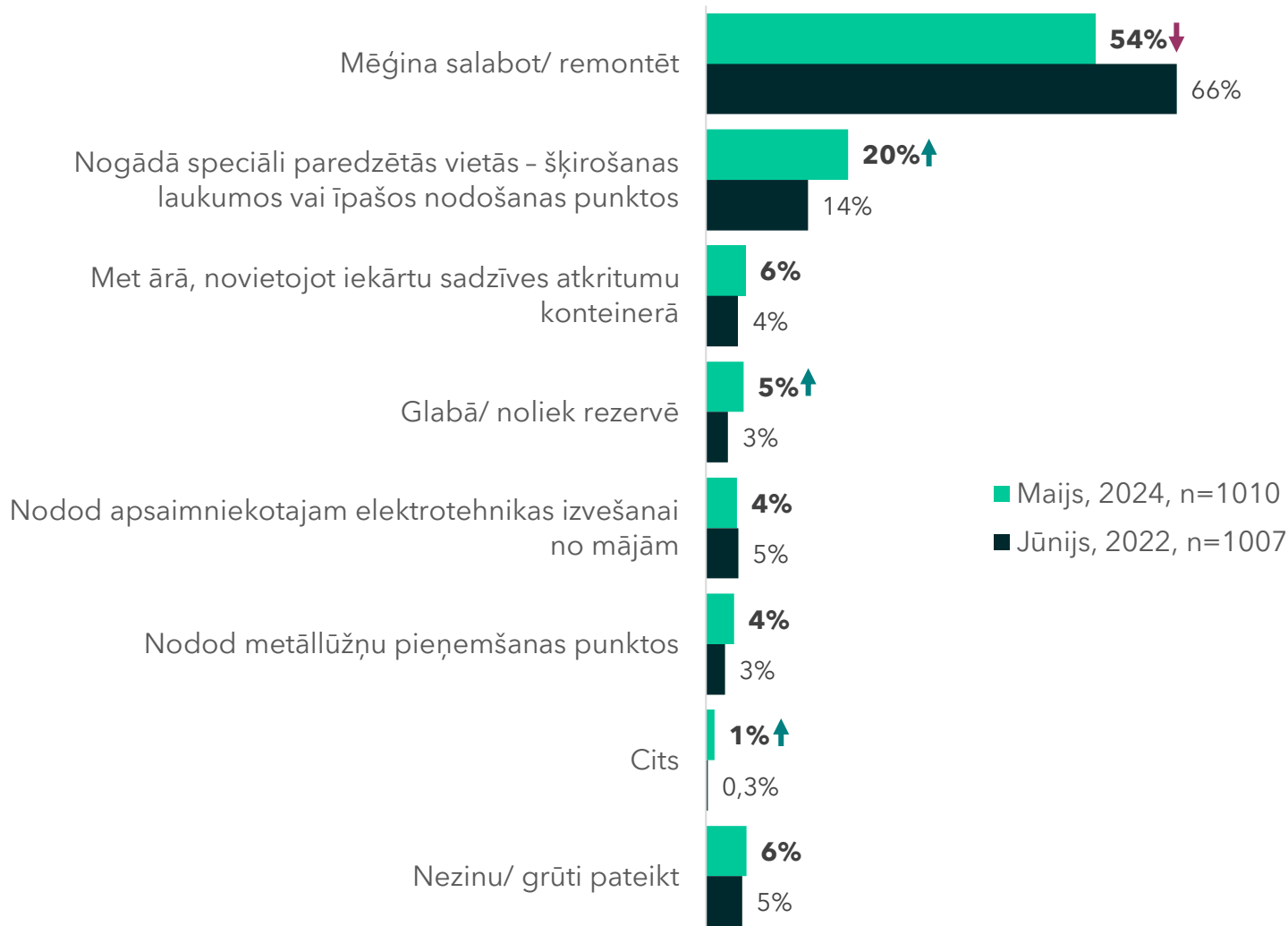
Bāze: visi respondenti, n=1010

Rīcība elektrotehnikas salūšanas gadījumā: dinamika

Q9. Kā Jūs/ Jūsu mājsaimniecība parasti rīkojas, ja pēkšņi salūzt elektrotehnika?

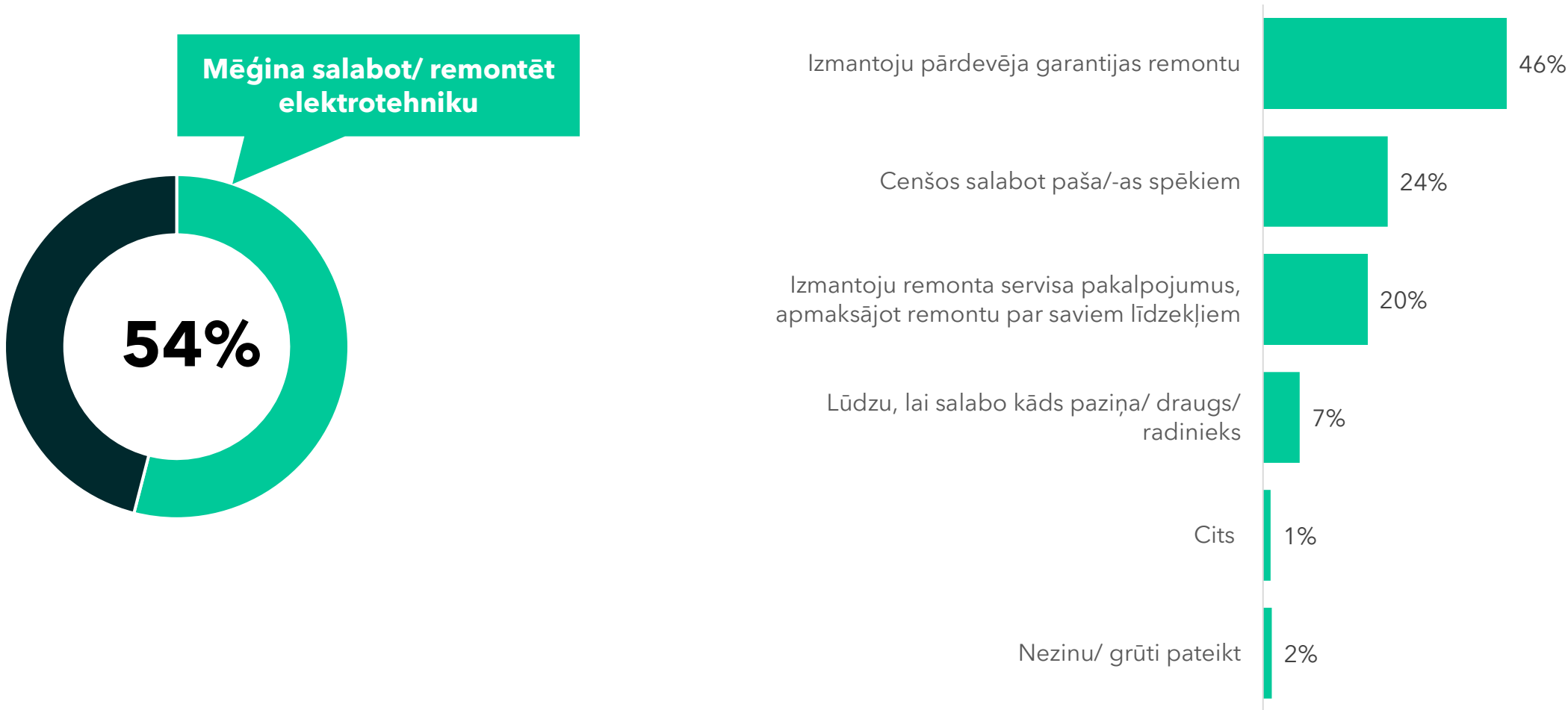
Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Tehnikas labošanas/ remontēšanas veidi

Q10. Jūs norādījāt, ka mēģināt salabot/ remontēt salūzušu elektrotehniku. Kā Jūs mēģināt to salabot/remontēt?

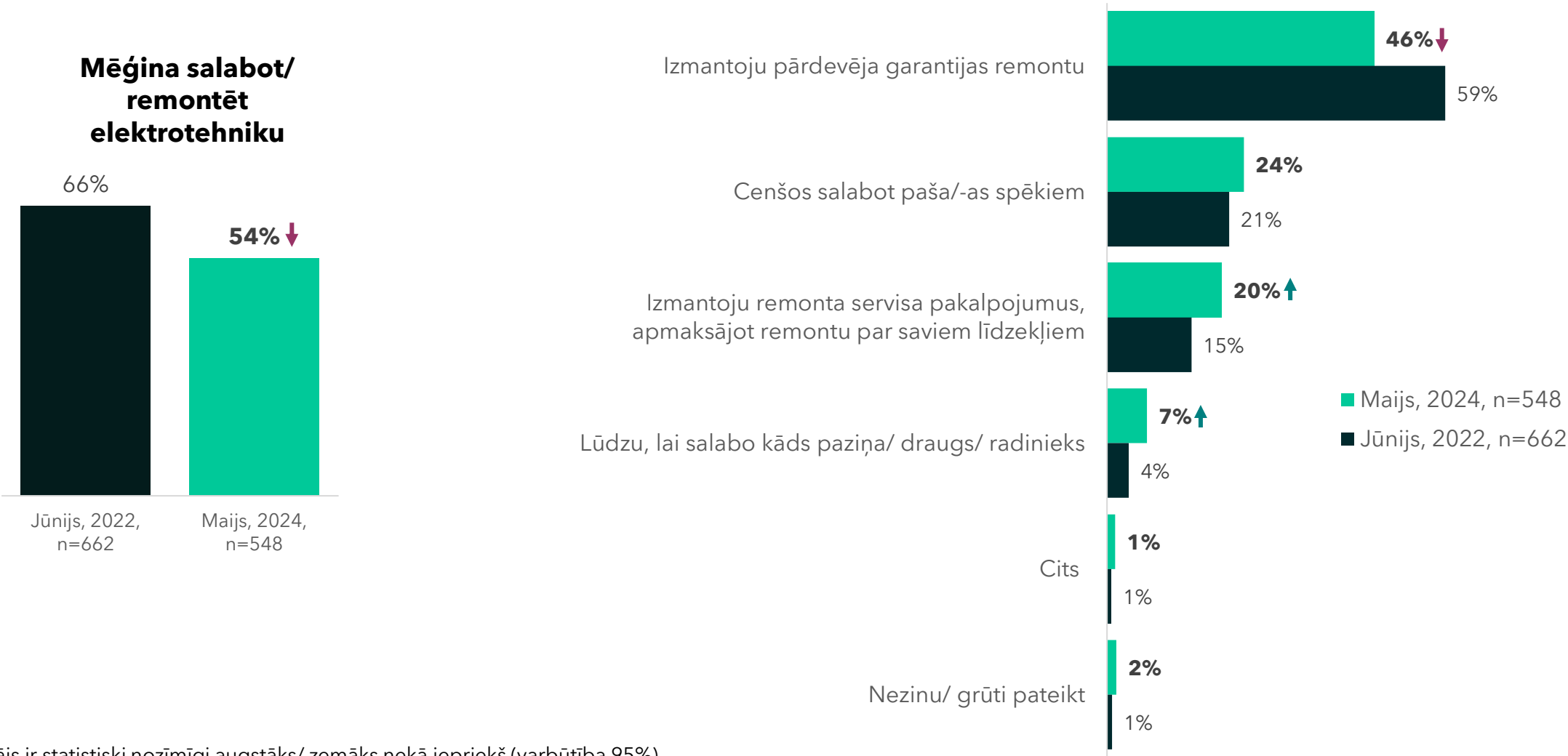
Bāze: visi respondenti, n=1010; visi, kas mēģina salabot/ remontēt tehniku, n=548

Tehnikas labošanas/ remontēšanas veidi: dinamika

Q10. Jūs norādījāt, ka mēģināt salabot/ remontēt salūzušu elektrotehniku. Kā Jūs mēģināt to salabot/remontēt?

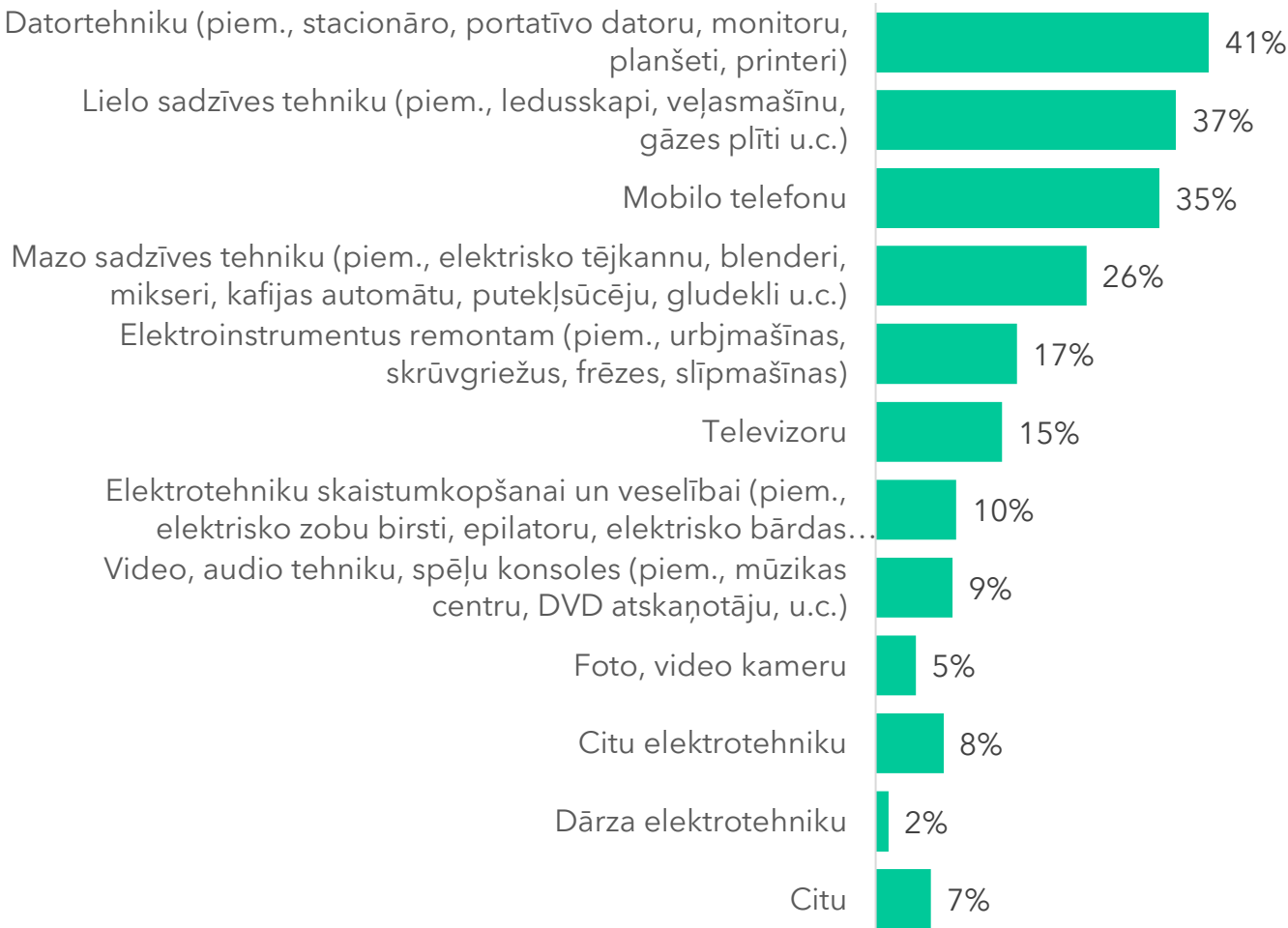
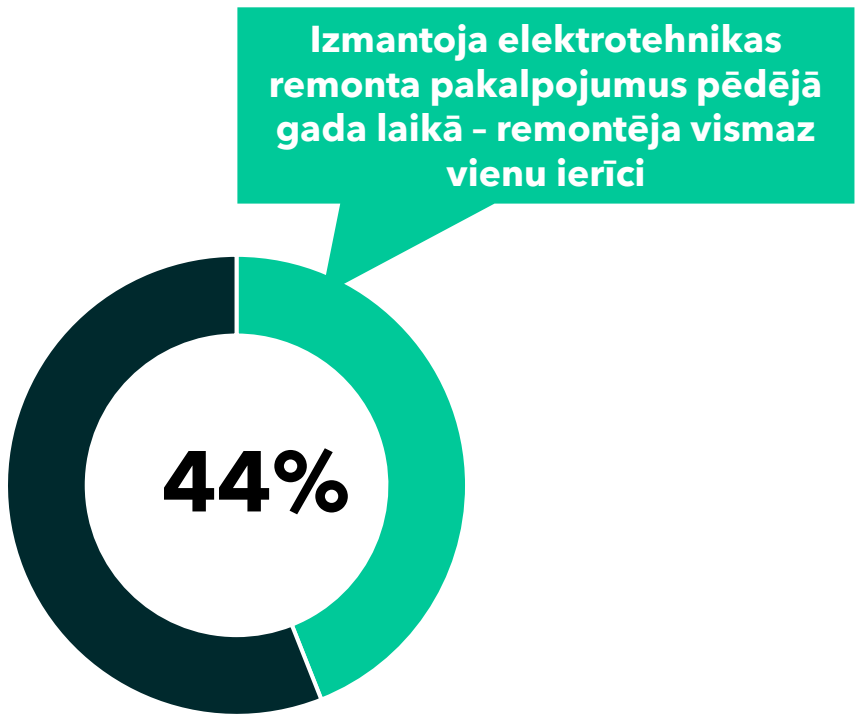
Bāze: visi respondenti, kas mēģina salabot/ remontēt tehniku sk. 'n' grafikā

Elektrotehnikas remonta izmantošana

Q11. Vai pēdējā gada laikā Jūs/ Jūsu mājsaimniecība ir izmantojusi elektrotehnikas remonta pakalpojumus par saviem līdzekļiem (gadījumos, kad garantijas nebija vispār vai tās termiņš bija jau beidzies), lai remontētu.... ?

Bāze: visi respondenti, n=1010; visi, kas pēdējā gada laikā veica elektrotehnikas remontu, n=447

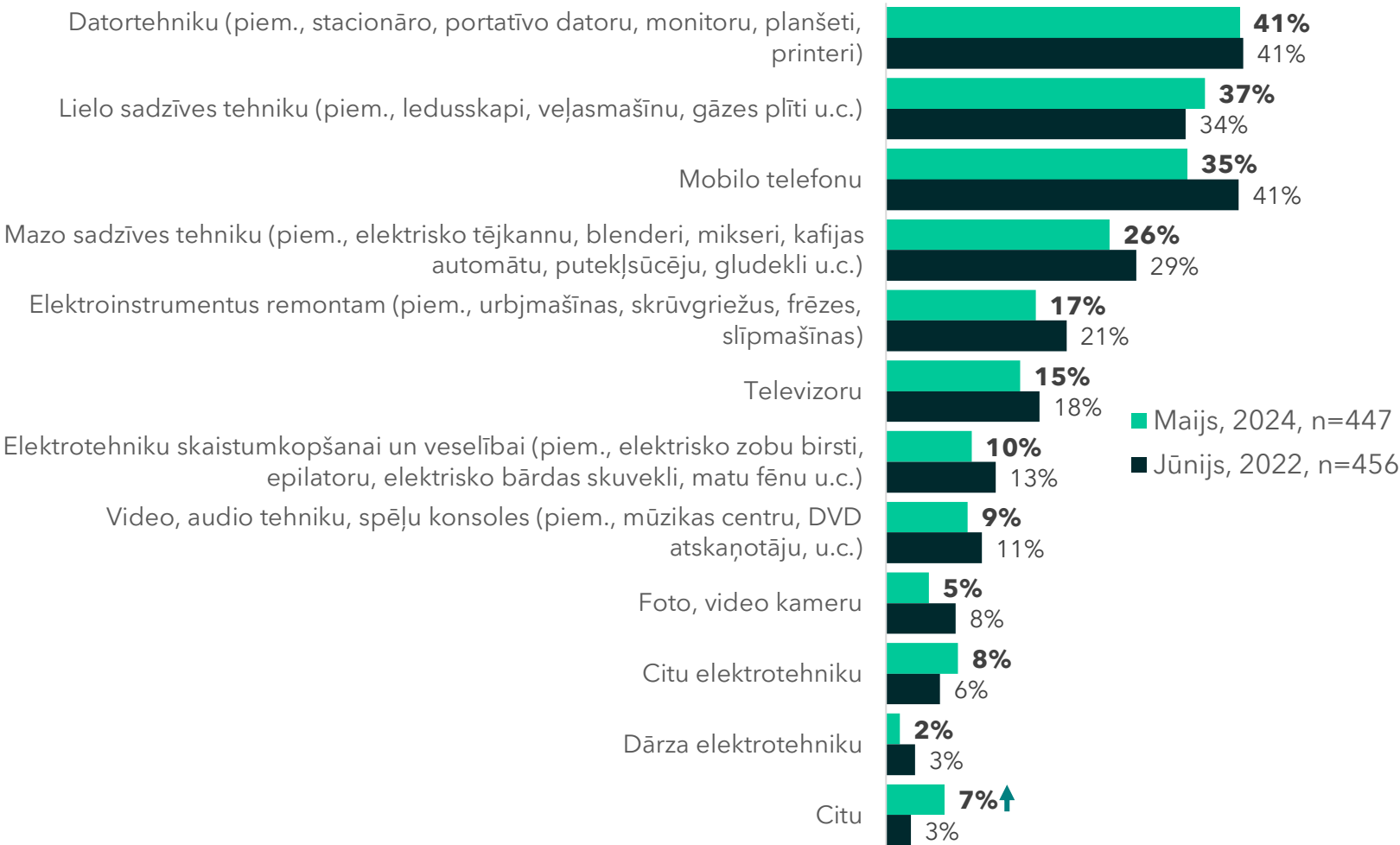
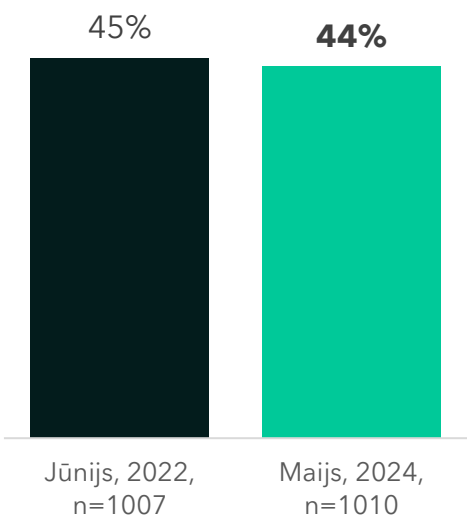

Elektrotehnikas remonta izmantošana: dinamika

Q11. Vai pēdējā gada laikā Jūs/ Jūsu mājsaimniecība ir izmantojusi elektrotehnikas remonta pakalpojumus par saviem līdzekļiem (gadījumos, kad garantijas nebija vispār vai tās termiņš bija jau beidzies), lai remontētu.... ?

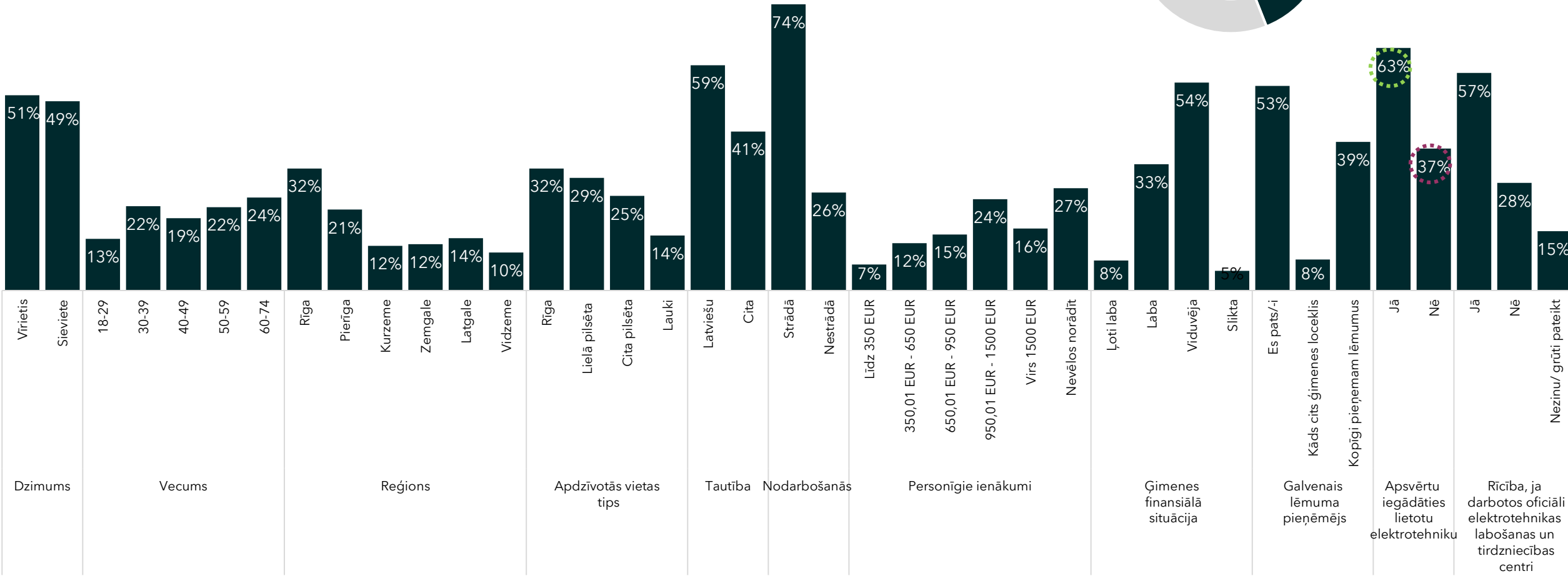
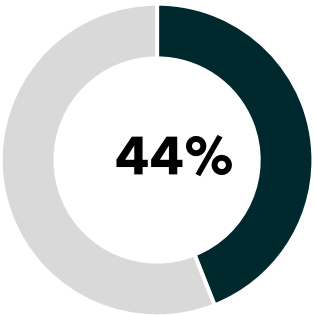
Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Izmantoja elektrotehnikas remonta pakalpojumus pēdējā gada laikā - remontēja vismaz vienu ierīci

PROFILS: Elektrotehnikas remonta izmantošana

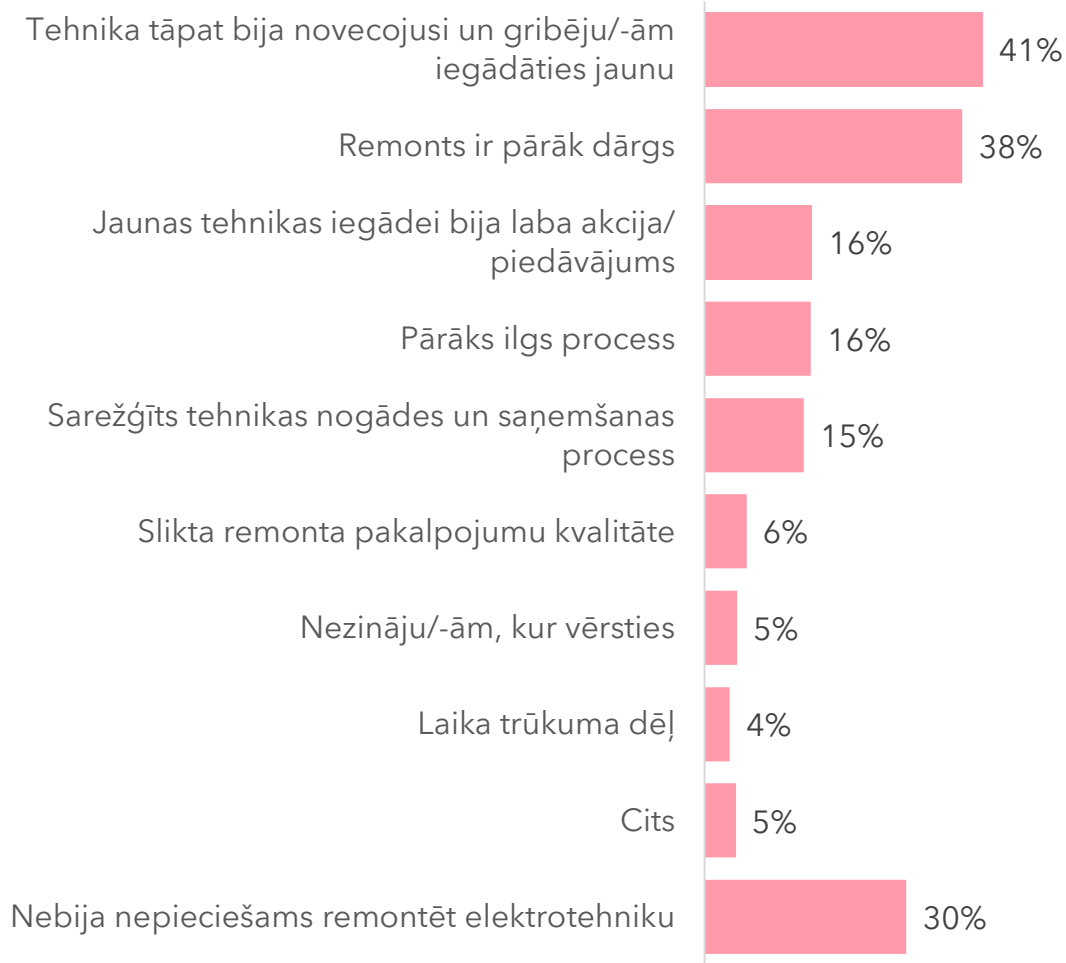
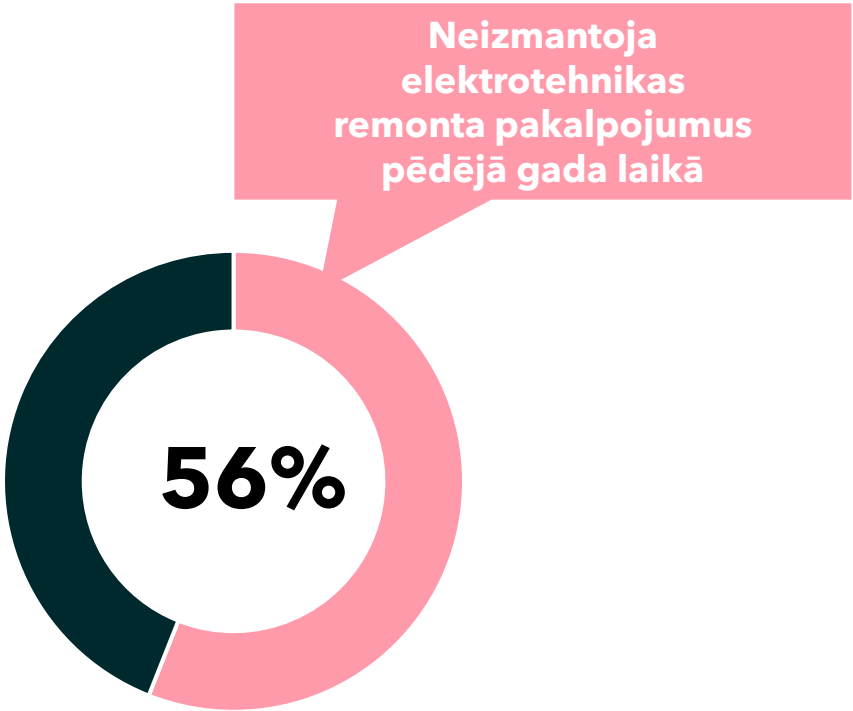
Bāze: visi, kas pēdējā gada laikā veica elektrotehnikas remontu, n=447

Elektrotehnikas remonta neizmantošanas iemesli

Q12. Kādi ir galvenie iemesli, kādēļ Jūs/ Jūsu mājsaimniecība neizmantoja elektrotehnikas remonta pakalpojumus?

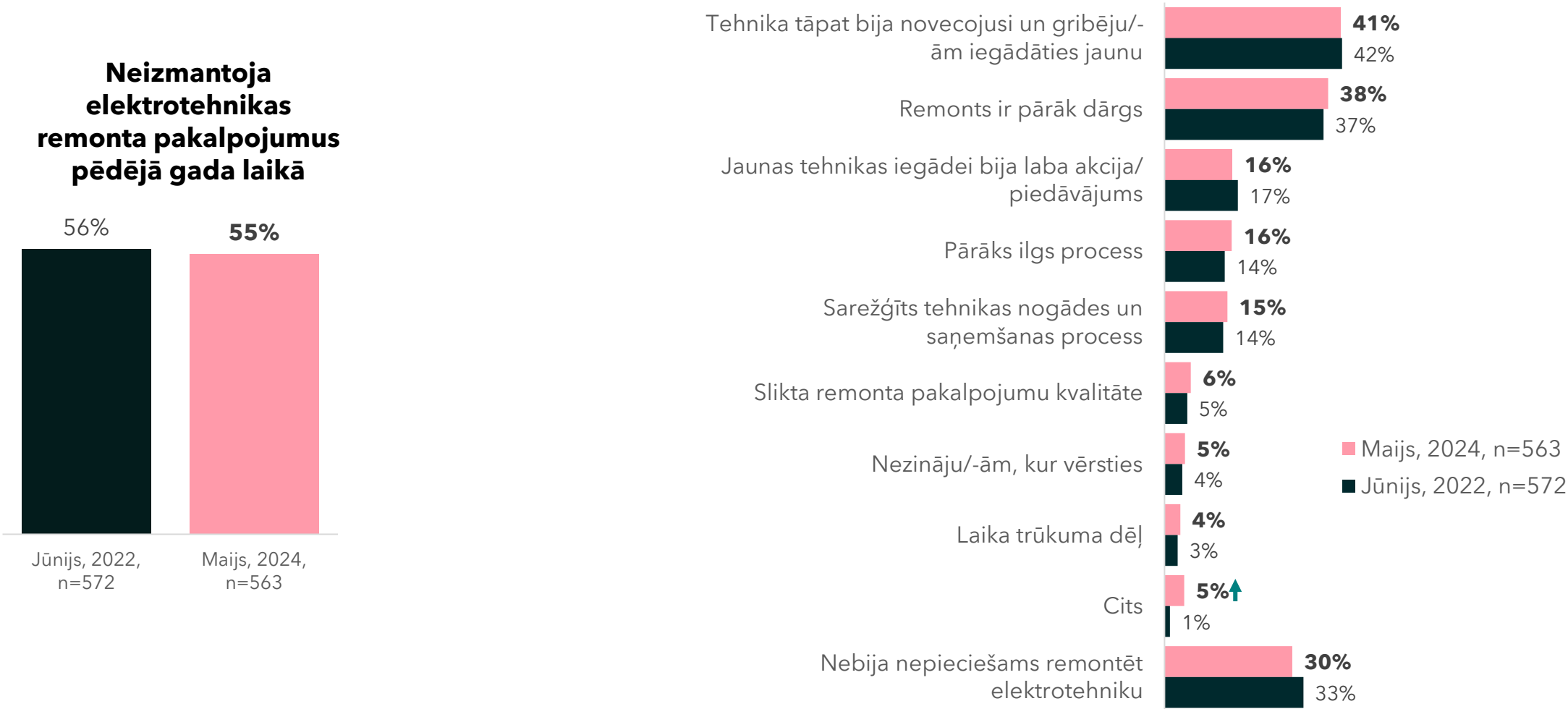
Bāze: visi respondenti, n=1010; visi, kas neizmantoja remonta pakalpojumus, n=563

Elektrotehnikas remonta neizmantošanas iemesli: dinamika

Q12. Kādi ir galvenie iemesli, kādēļ Jūs/ Jūsu mājsaimniecība neizmantoja elektrotehnikas remonta pakalpojumus?

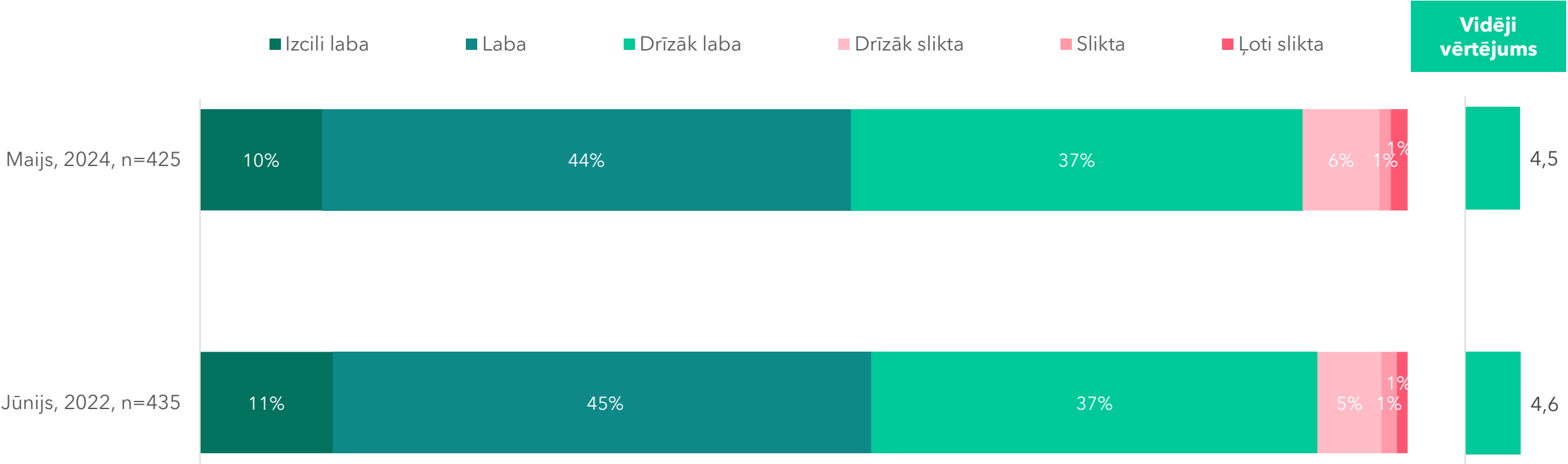
Bāze: visi respondenti un visi, kas neizmantoja remonta pakalpojumus, sk. 'n' grafikā

Veiktā elektrotehnikas remonta kvalitāte: dinamika

Q13. Kā Jūs kopumā vērtējat veiktā elektrotehnikas remonta kvalitāti?

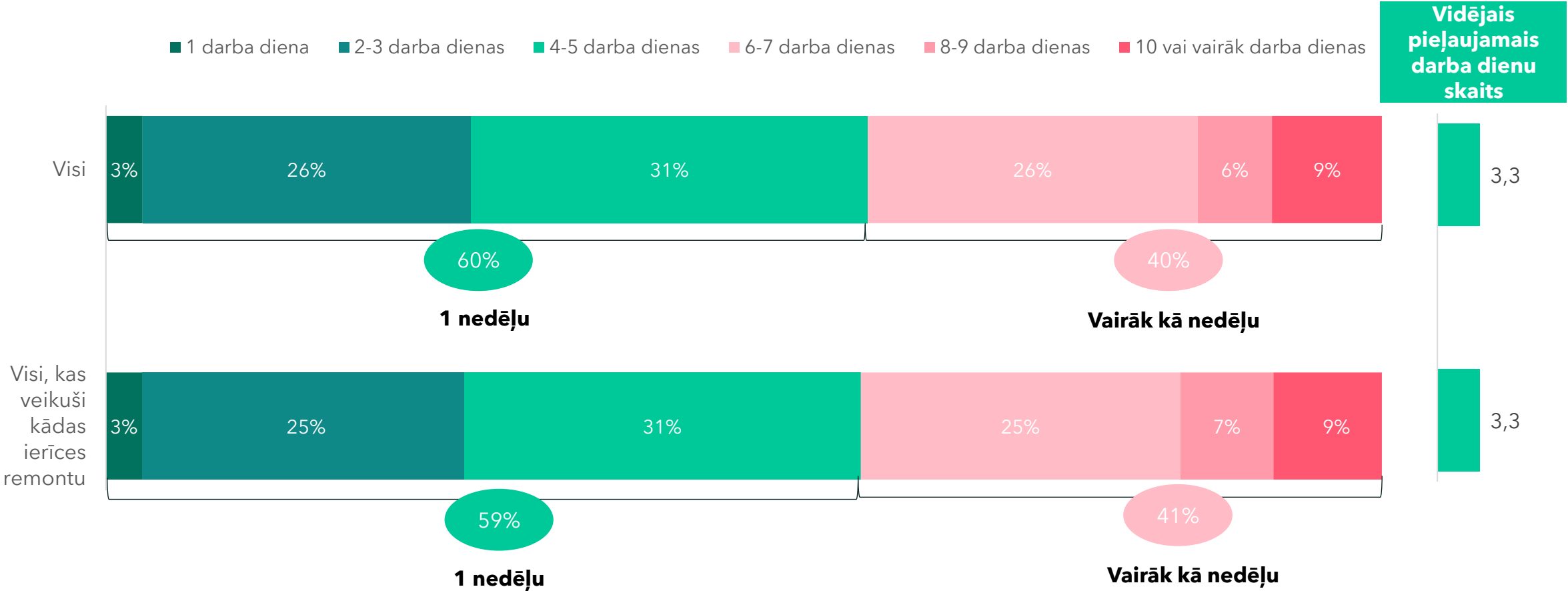
Bāze: visi respondenti, kas veica remontu un varēja sniegt atbildi, sk. 'n' grafikā

Pieļaujamais elektrotehnikas remontēšanas laiks

Q14. Kāds, Jūsaprāt, ir maksimālais pieļaujamais elektrotehnikas remontēšanas laiks, ko Jūs būtu gatavs/-a gaidīt?

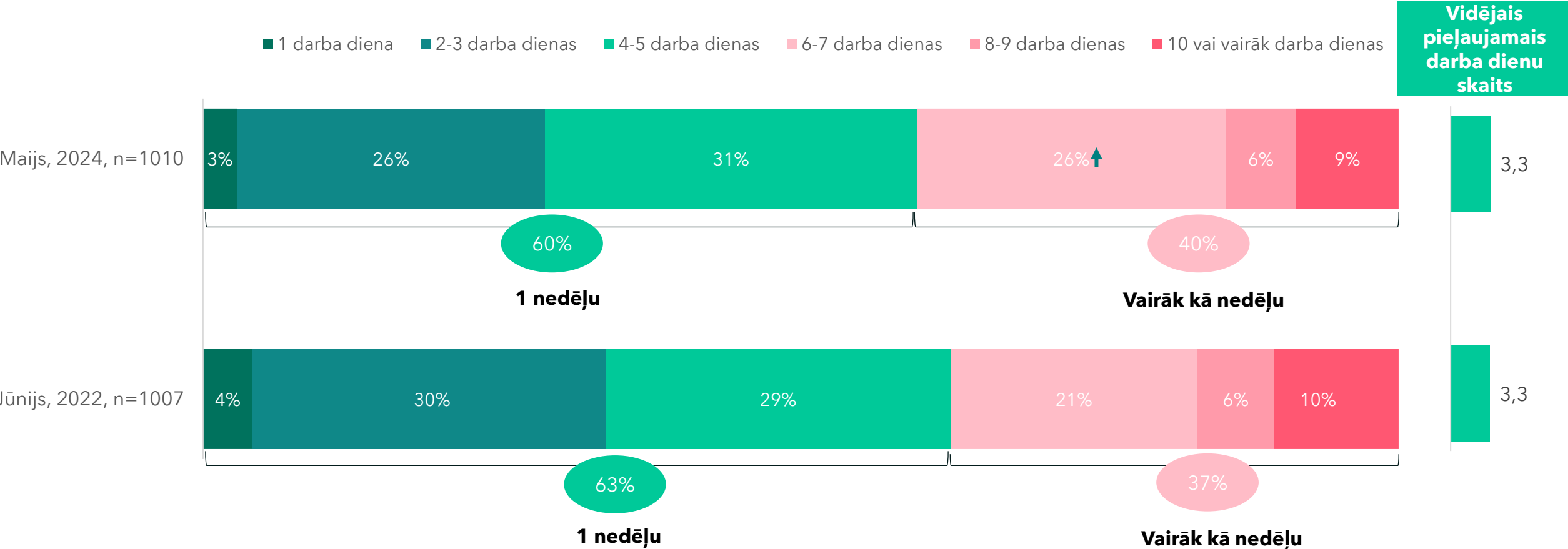
Bāze: visi respondenti, n=1010; visi, kas veikuši vismaz vienas ierīces remontu, n=447

Pieļaujamais elektrotehnikas remontēšanas laiks: dinamika

Q14. Kāds, Jūsaprāt, ir maksimālais pieļaujamais elektrotehnikas remontēšanas laiks, ko Jūs būtu gatavs/-a gaidīt?

Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Iemesli, kāpēc cilvēki izmet tehniku atkritumos

Q15. Kādi, Jūsaprāt, ir galvenie iemesli, kādēļ cilvēki mēdz nolietotu vai salūzušu elektrotehniku izmest sadzīves atkritumu konteineros vai atstāt pie tiem, nevis nodod to otrreizējai pārstrādei?

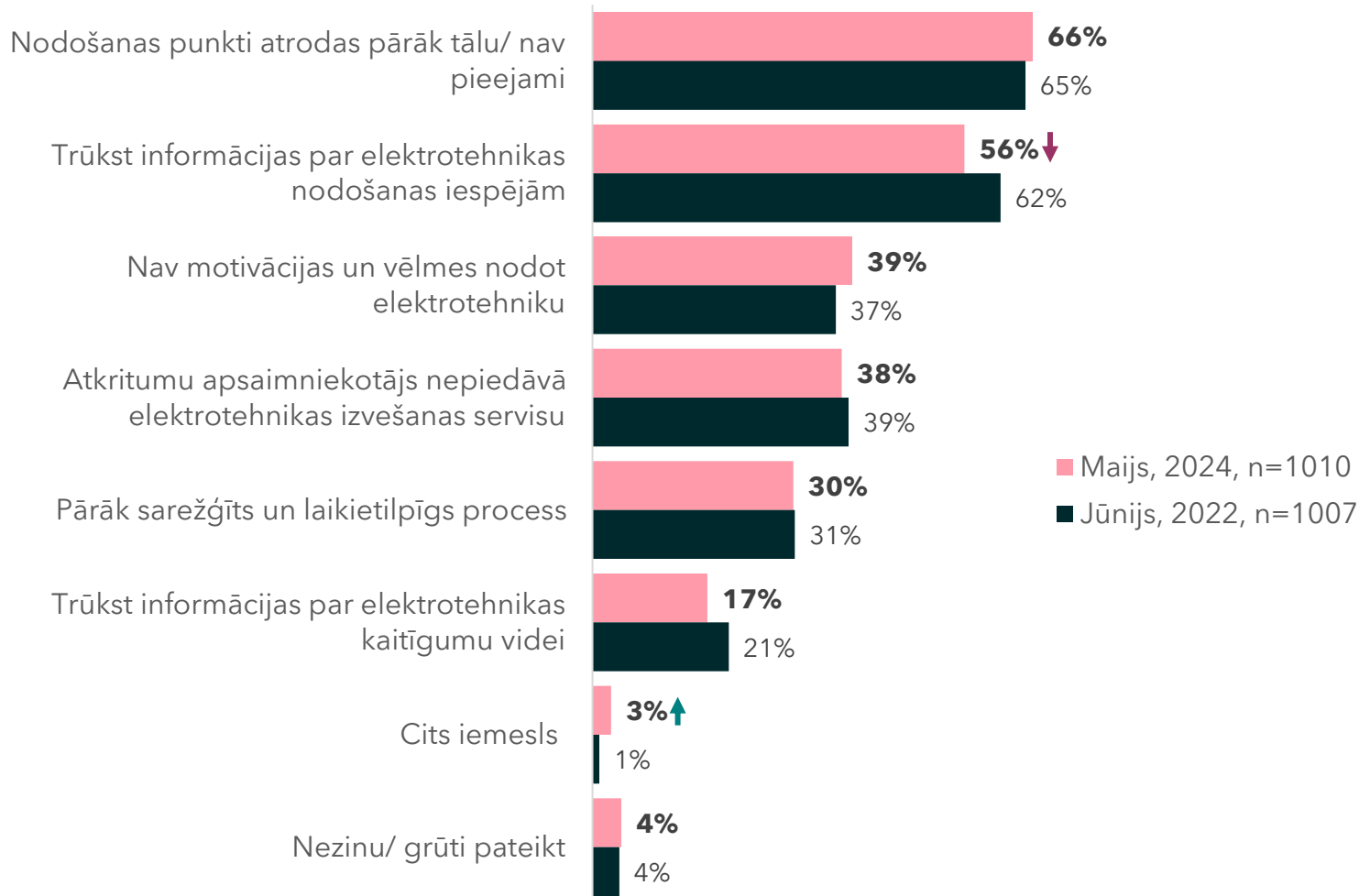
Bāze: visi respondenti, n=1010

Iemesli, kāpēc cilvēki izmet tehniku atkritumos: dinamika

Q15. Kādi, Jūsaprāt, ir galvenie iemesli, kādēļ cilvēki mēdz nolietotu vai salūzušu elektrotehniku izmest sadzīves atkritumu konteineros vai atstāt pie tiem, nevis nodod to otrreizējai pārstrādei?

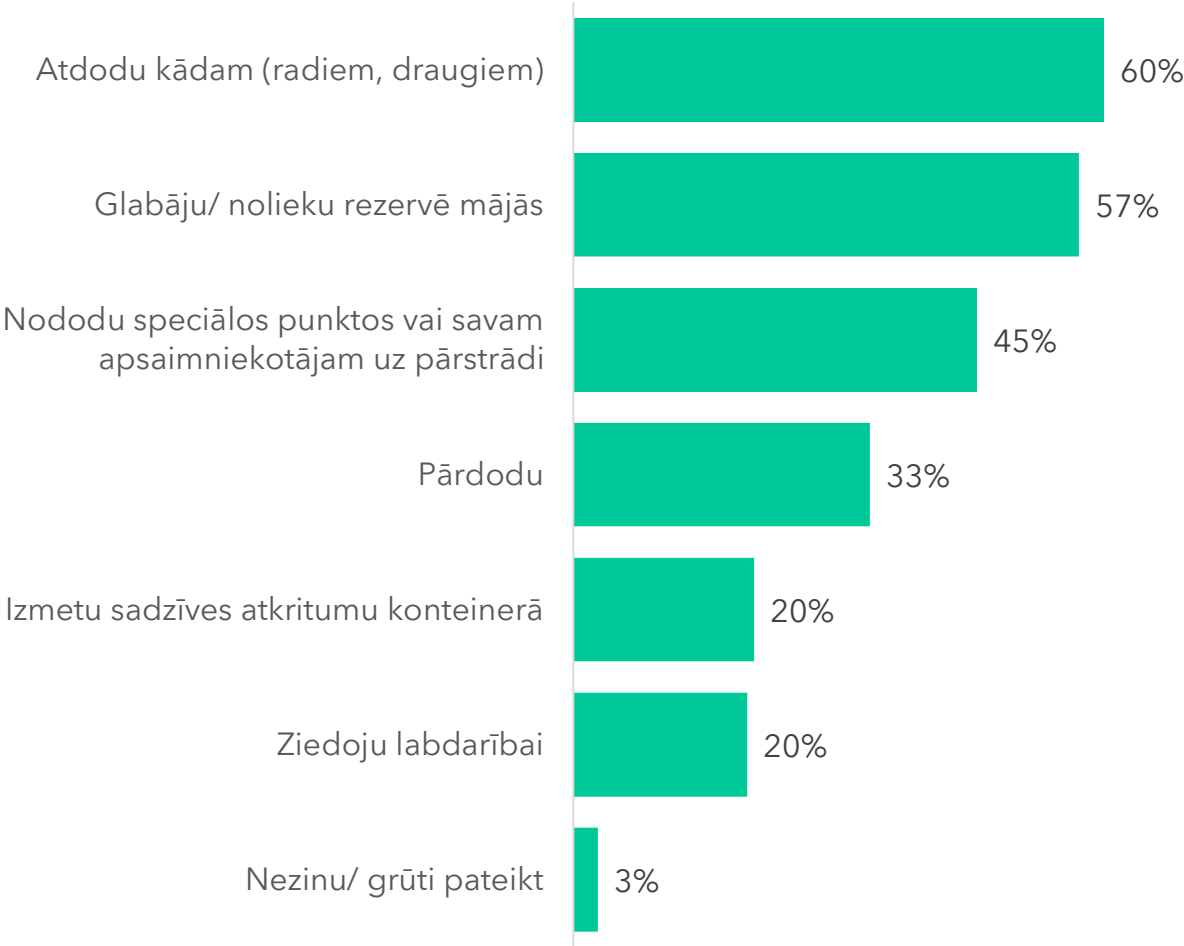
Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Ko dara ar nokalpojušo elektrotehniku? (grupēts)

Q16. Kā Jūs rīkojaties gadījumos, kad kāda no elektrotehnikas precēm vairs nav vajadzīga, tā ir nokalpojusi savu laiku, bet aizvien darbojas un ir lietojama?

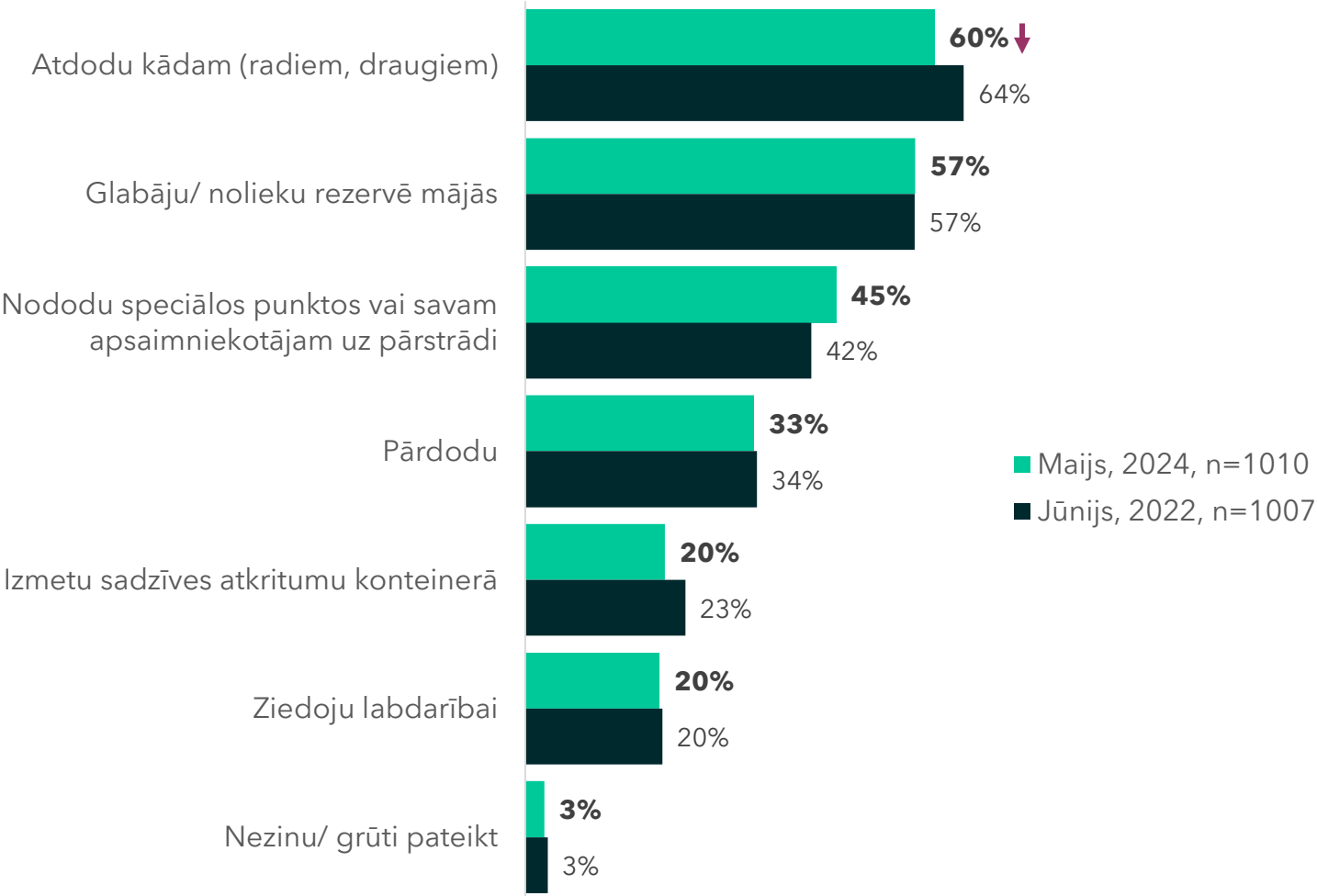
Bāze: visi respondenti, n=1010

Ko dara ar nokalpojušo elektrotehniku? (grupēts): dinamika

Q16. Kā Jūs rīkojaties gadījumos, kad kāda no elektrotehnikas precēm vairs nav vajadzīga, tā ir nokalpojusi savu laiku, bet aizvien darbojas un ir lietojama?

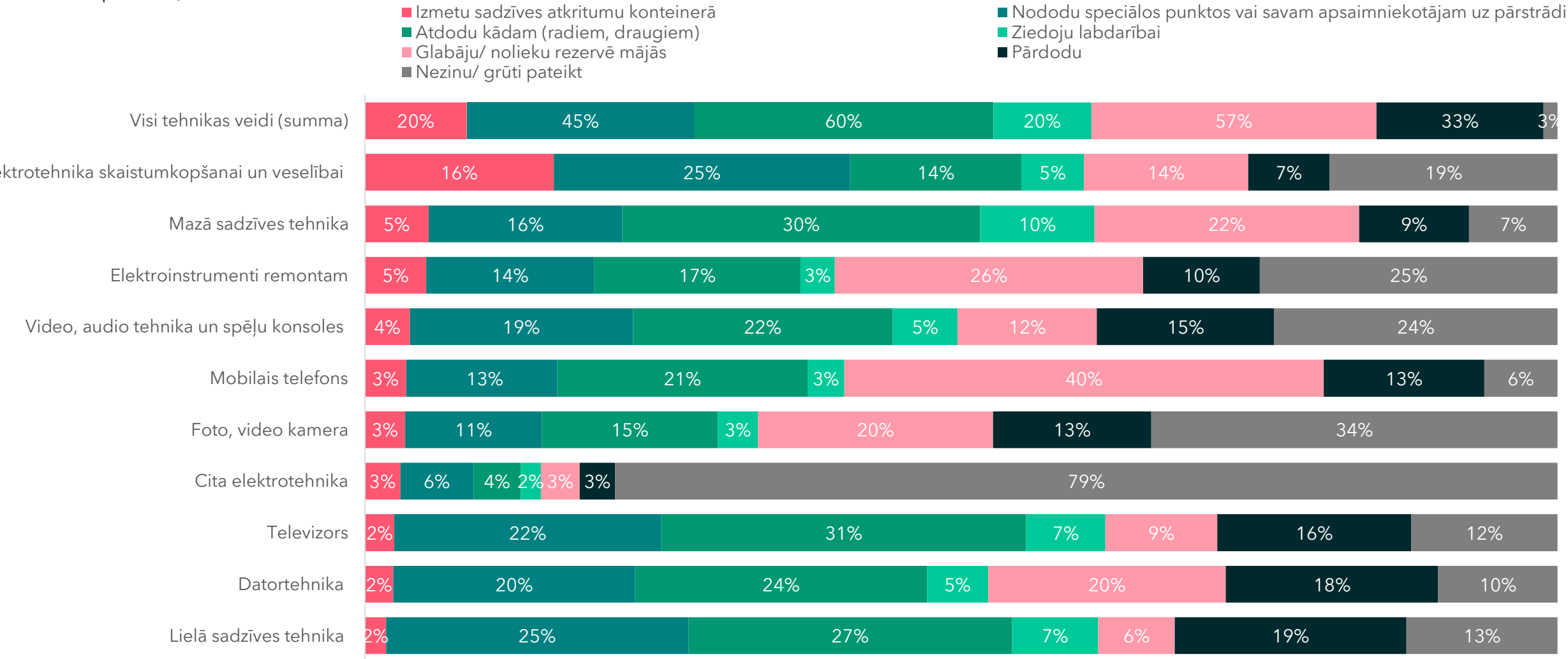
Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Ko dara ar nokalpojušo elektrotehniku?

Q16. Kā Jūs rīkojaties gadījumos, kad kāda no elektrotehnikas precēm vairs nav vajadzīga, tā ir nokalpojusi savu laiku, bet aizvien darbojas un ir lietojama?

Bāze: visi respondenti, n=1010

Ko dara ar nokalpojušo elektrotehniku?: dinamika (I)

Q16. Kā Jūs rīkojaties gadījumos, kad kāda no elektrotehnikas precēm vairs nav vajadzīga, tā ir nokalpojusi savu laiku, bet aizvien darbojas un ir lietojama?

Bāze: visi respondenti, n=1010 (2024) un n=1007 (2022)

- Izmetu sadzīves atkritumu konteinerā

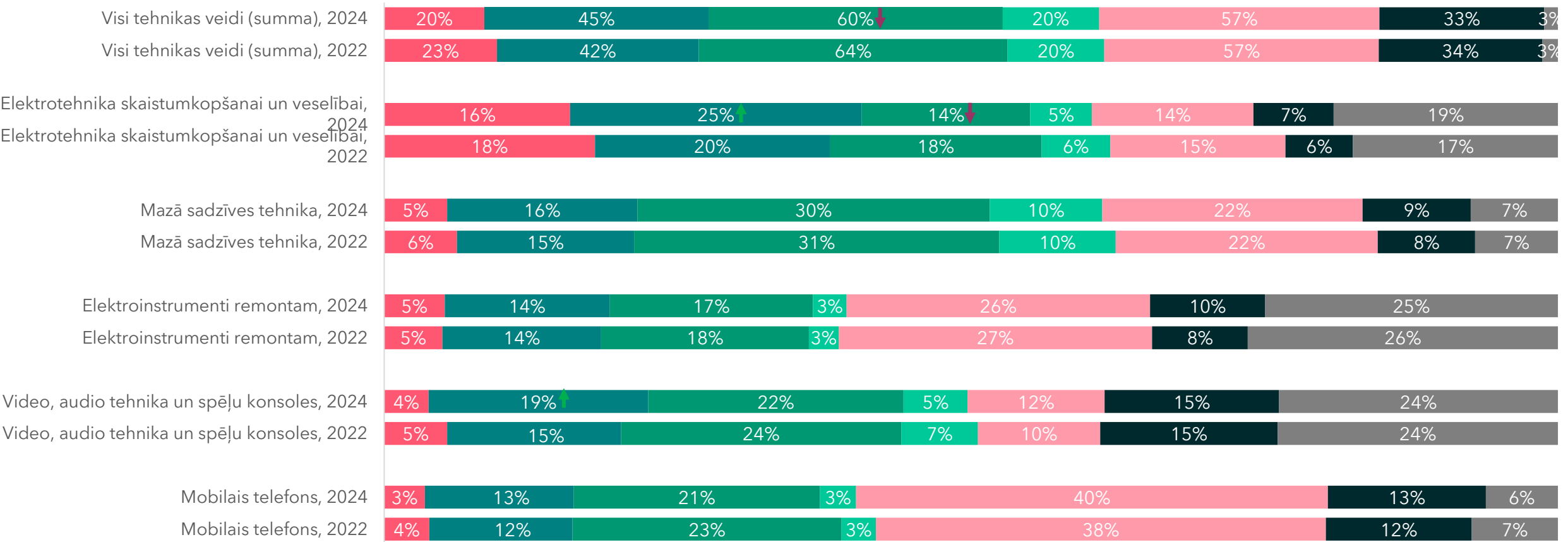
Atdodu kādam (radiem, draugiem)

Glabāju/ nolieku rezervē mājās

Nezinu/ grūti pateikt
- Nododu speciālos punktos vai savam apsaimniekotājam uz pārstrādi

Ziedoju labdarībai

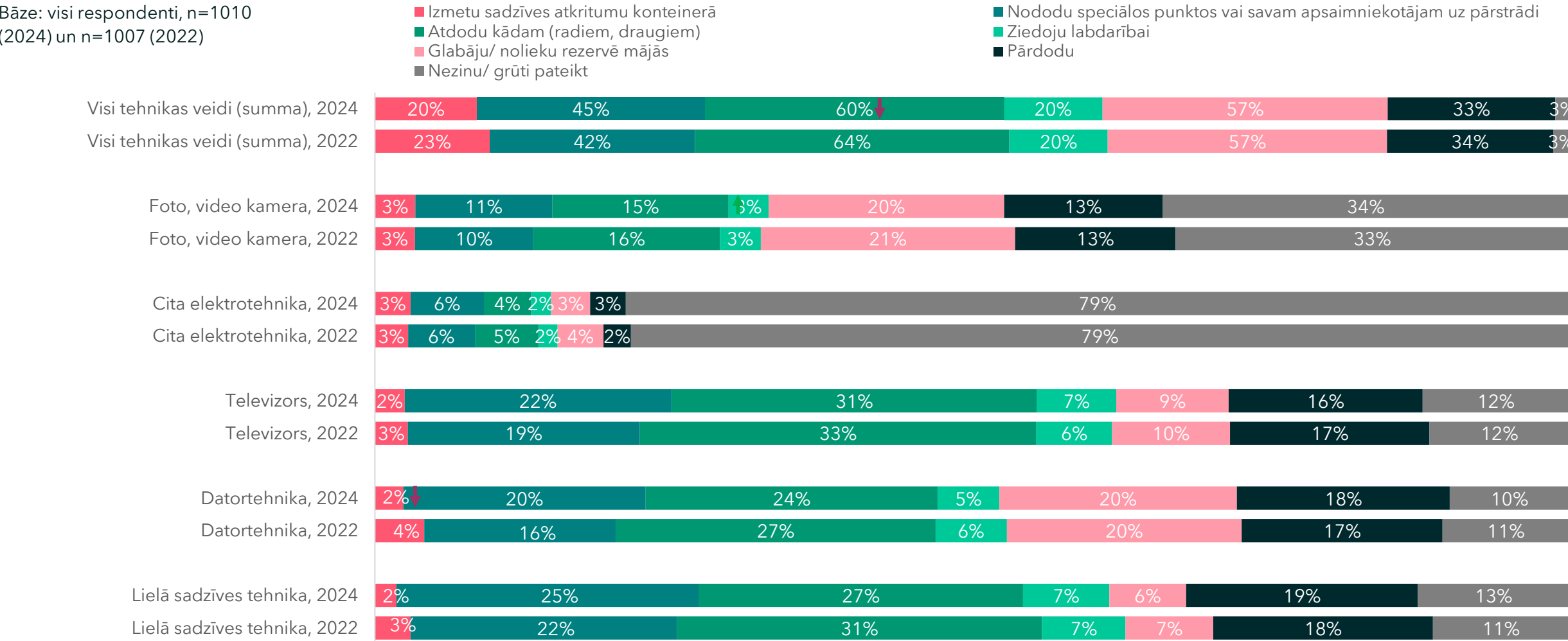
Pārdodu

Ko dara ar nokalpojušo elektrotehniku?: dinamika (II)

Q16. Kā Jūs rīkojaties gadījumos, kad kāda no elektrotehnikas precēm vairs nav vajadzīga, tā ir nokalpojusi savu laiku, bet aizvien darbojas un ir lietojama?

Bāze: visi respondenti, n=1010 (2024) un n=1007 (2022)

↑↓ rādītājs ir statistiski nozīmīgi augstāks/ zemāks nekā iepriekš (varbūtība 95%)

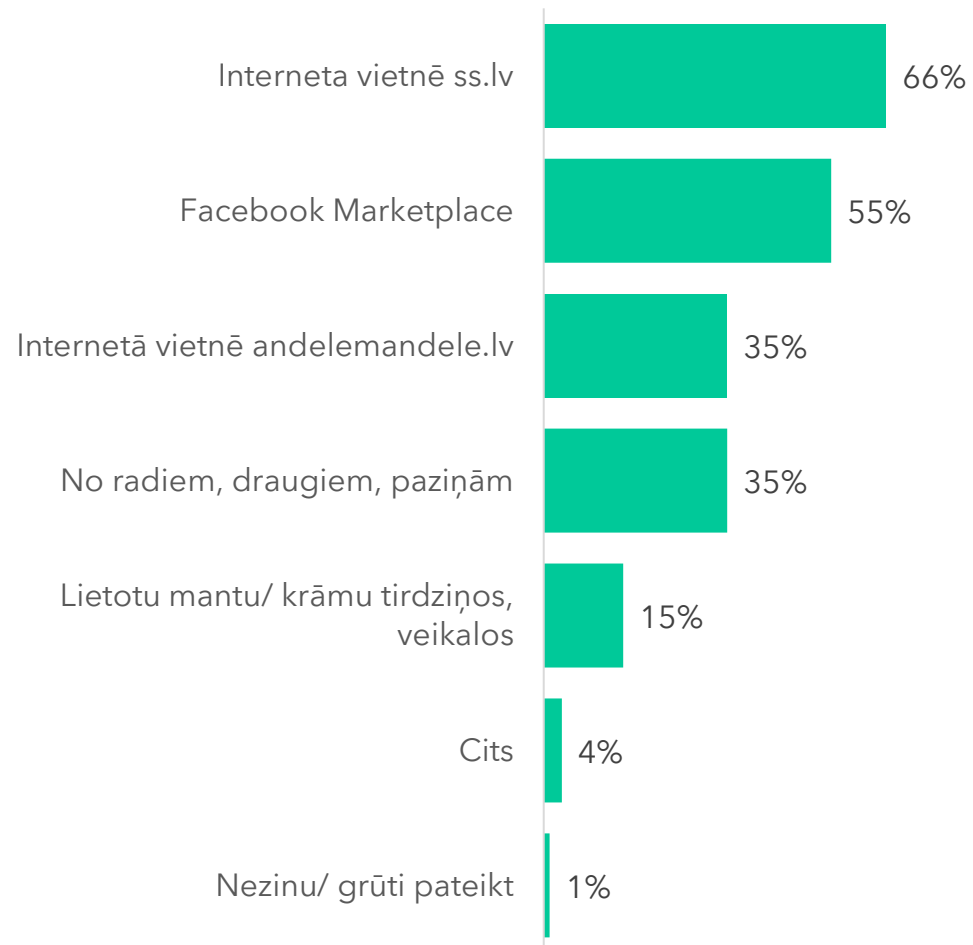
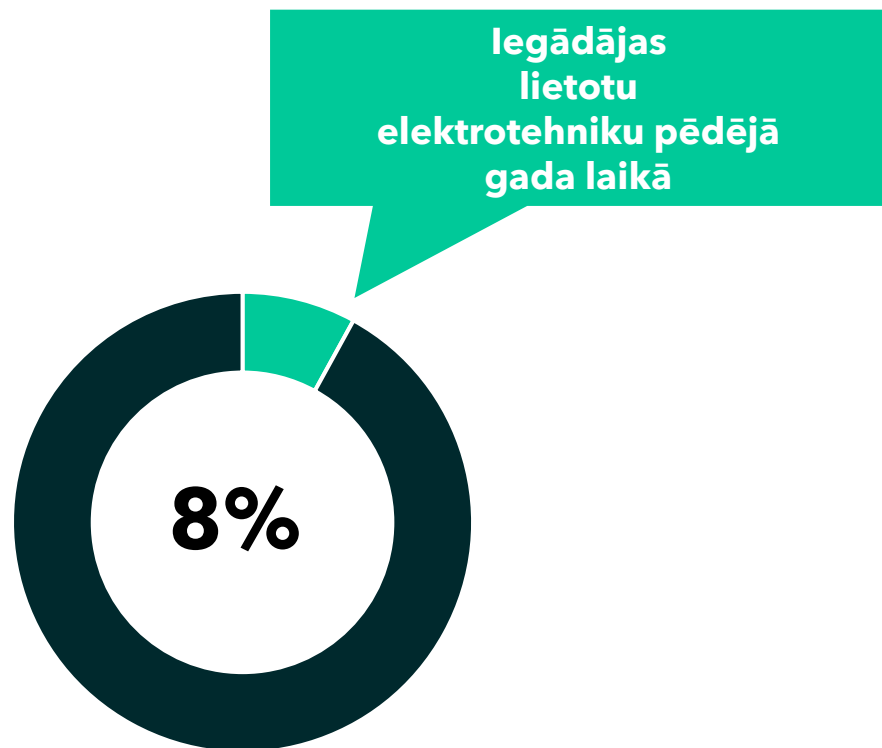
Lietotas elektrotehnikas iegāde

04

Lietotas elektrotehnikas iegāde

Q5. Kur Jūs/ Jūsu mājsaimniecība iegādājas lietotu elektrotehniku?

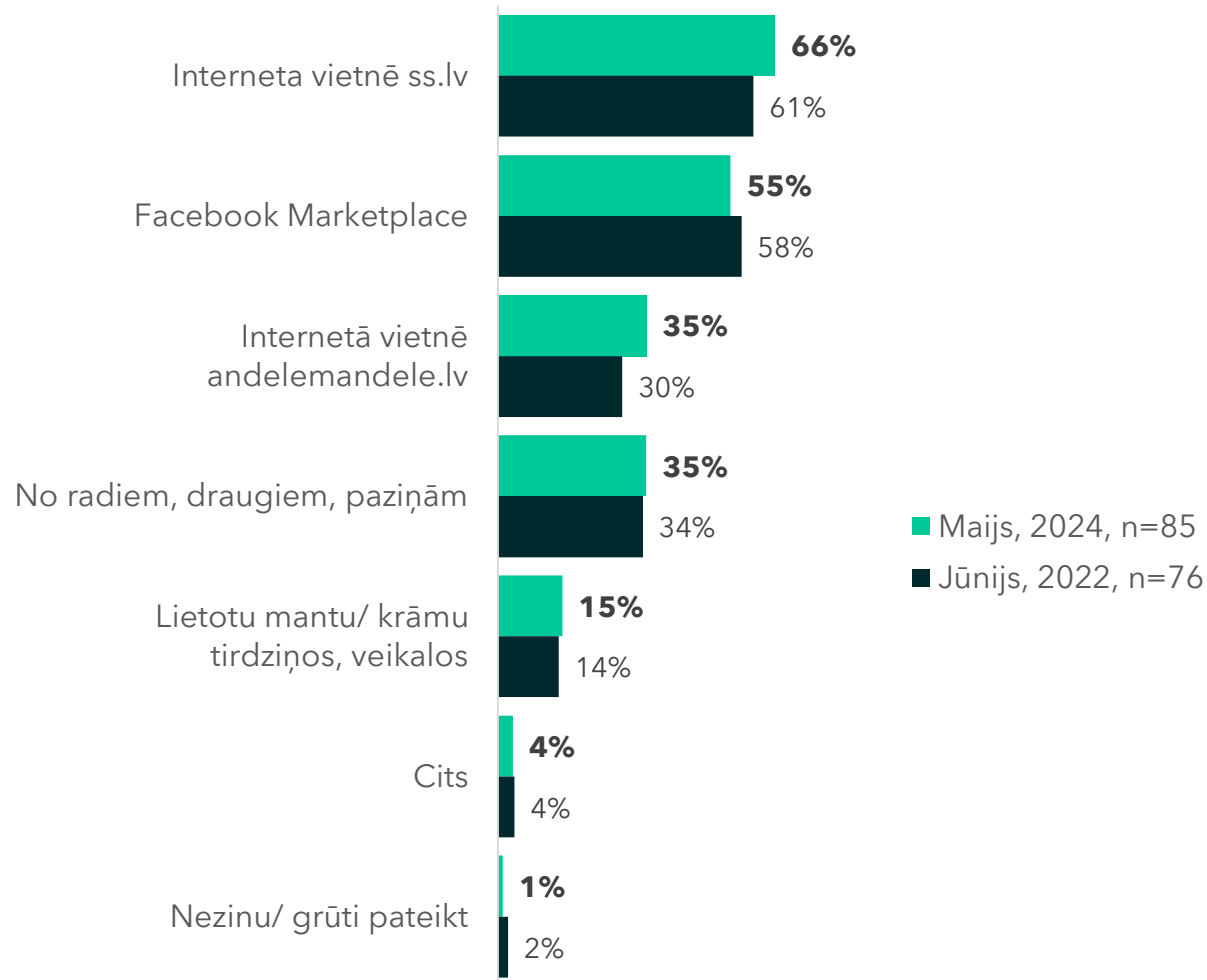
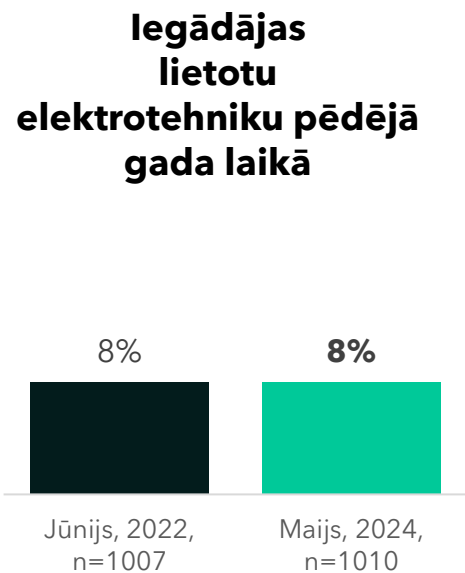
Bāze: visi respondenti, n=1010; visi, kas iegādājās lietotu tehniku, n=85

Lietotas elektrotehnikas iegāde: dinamika

Q5. Kur Jūs/ Jūsu mājsaimniecība iegādājas lietotu elektrotehniku?

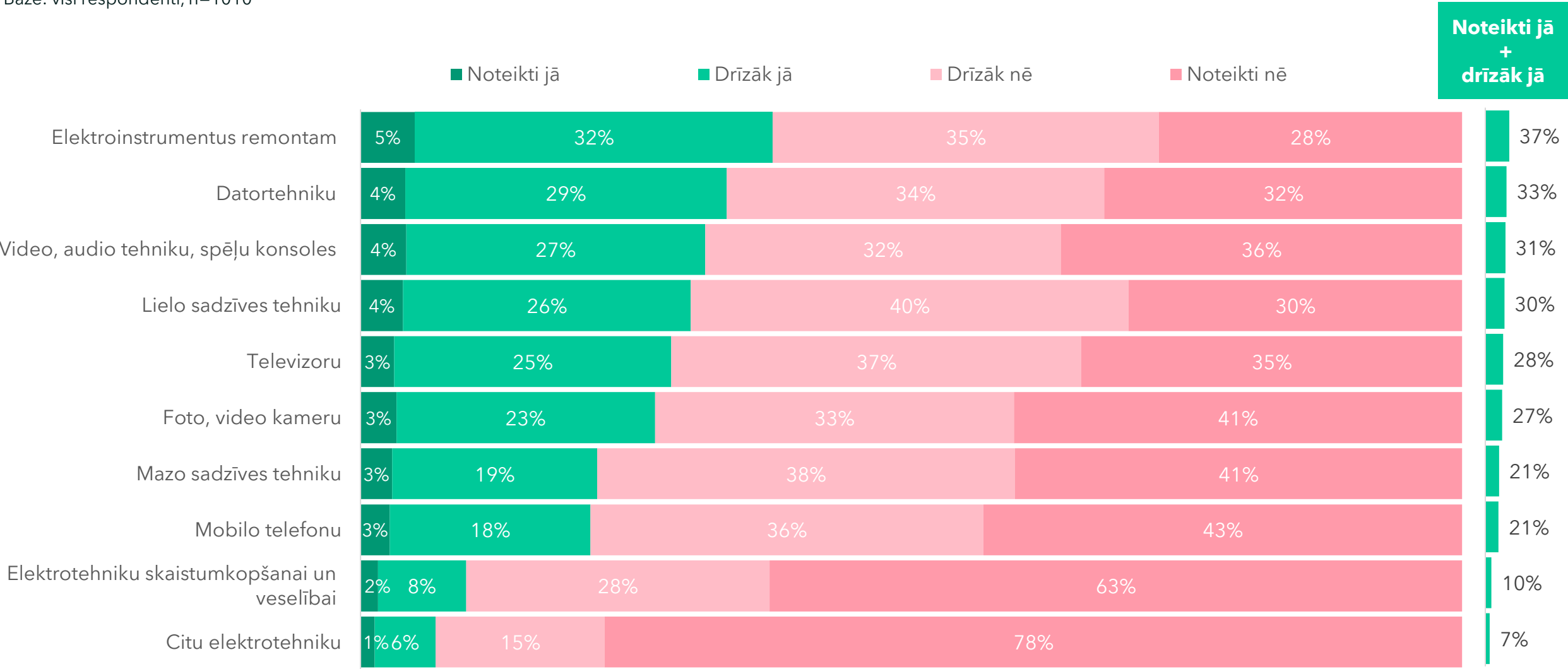
Bāze: visi respondenti un visi, kas iegādājas lietotu tehniku, sk. 'n' grafikā

Lietotas tehnikas iegādes apsvēršana

Q17. Vai Jūs kopumā apsvērtu iegādāties lietotu elektrotehniku?

Bāze: visi respondenti, n=1010

Lietotas tehnikas iegādes apsvēršana: dinamika

Q17. Vai Jūs kopumā apsvērtu iegādāties lietotu elektrotehniku?

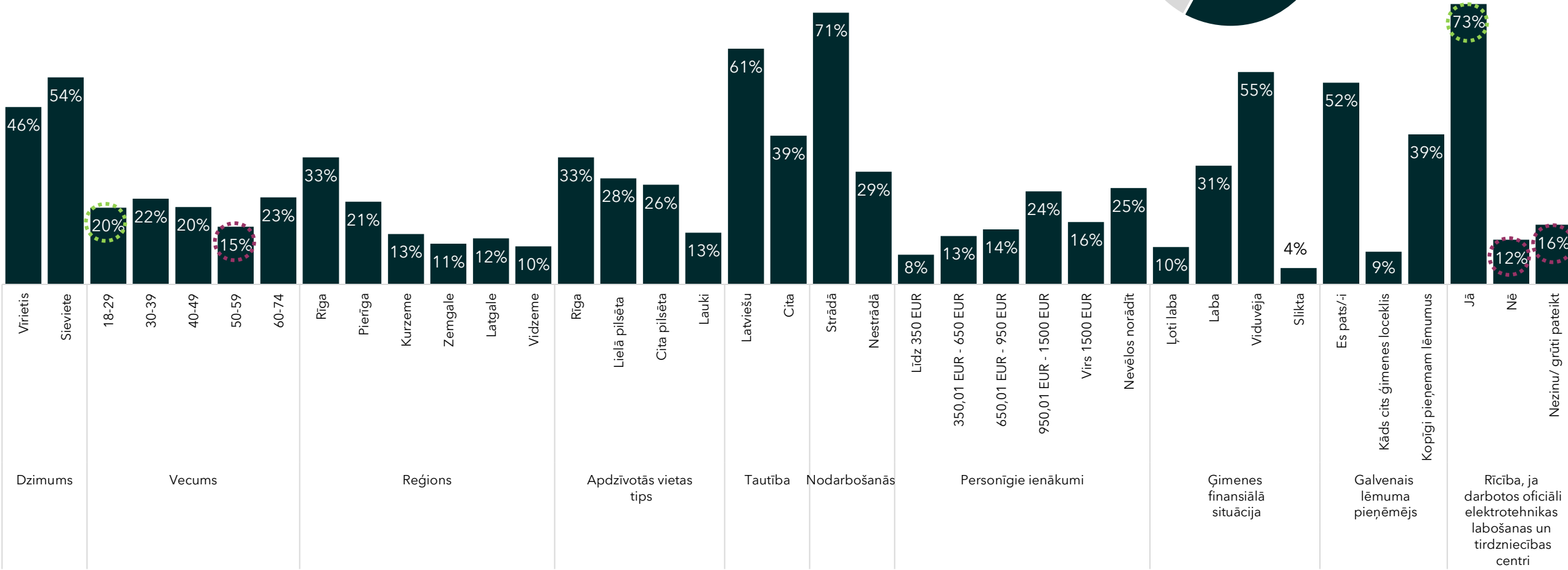
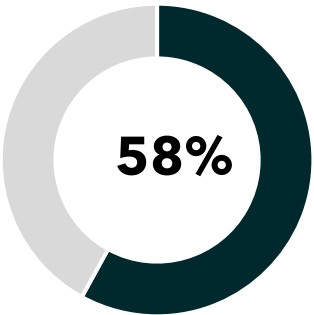
! Attēlotas grupētās atbildes: noteikti jā + drīzāk jā

Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

PROFILS: Apsvērtu iegādāties lietotu elektrotehniku

Bāze: visi, kas apsvērtu iegādāties lietotu tehniku, n=587

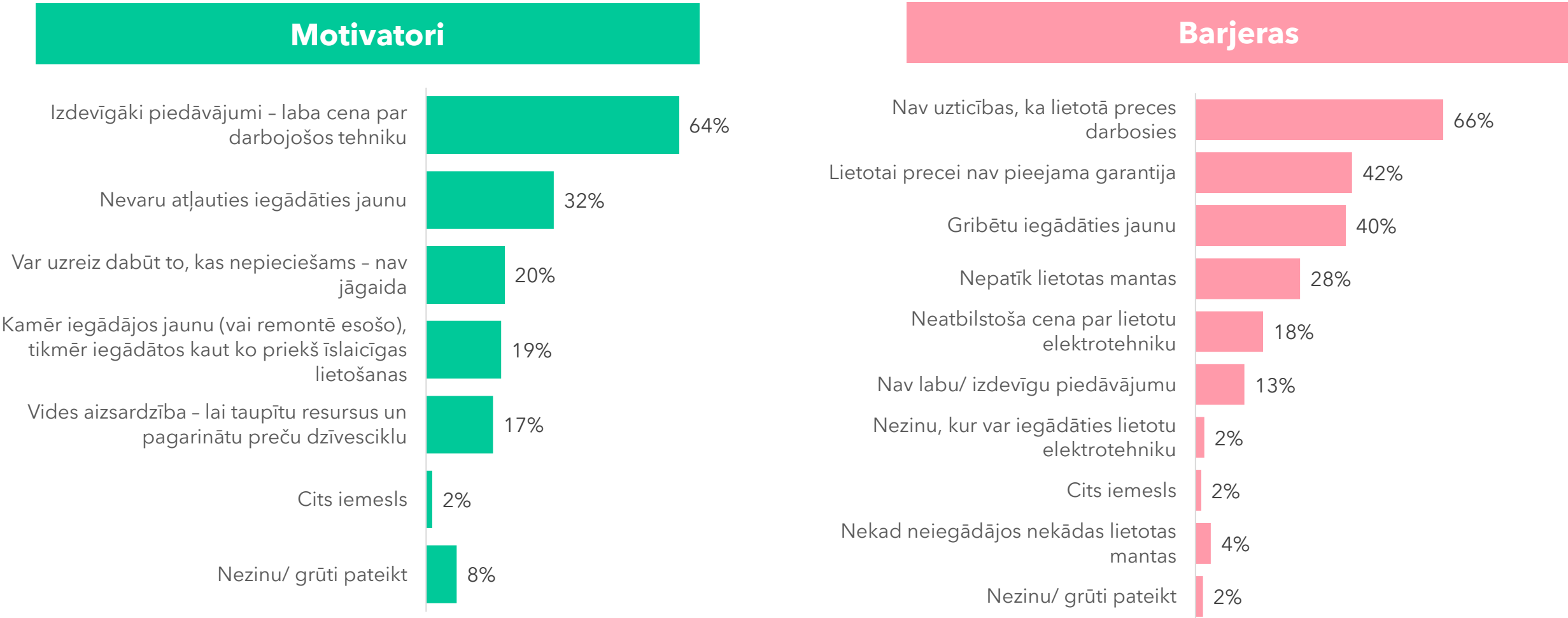

○ ○ ○ rādītājs ir statistiski nozīmīgi augstāks/ zemāks nekā visā izlasē (varbūtība 95%)

Lietotas tehnikas apsvēršanas motivatori un barjeras

Q18_1. Kādi ir galvenie iemesli, kādēļ Jūs neapsvērtu iegādāties lietotu elektrotehniku? / Q18_2. Kādi ir galvenie iemesli, kādēļ Jūs apsvērtu iegādāties lietotu elektrotehniku?

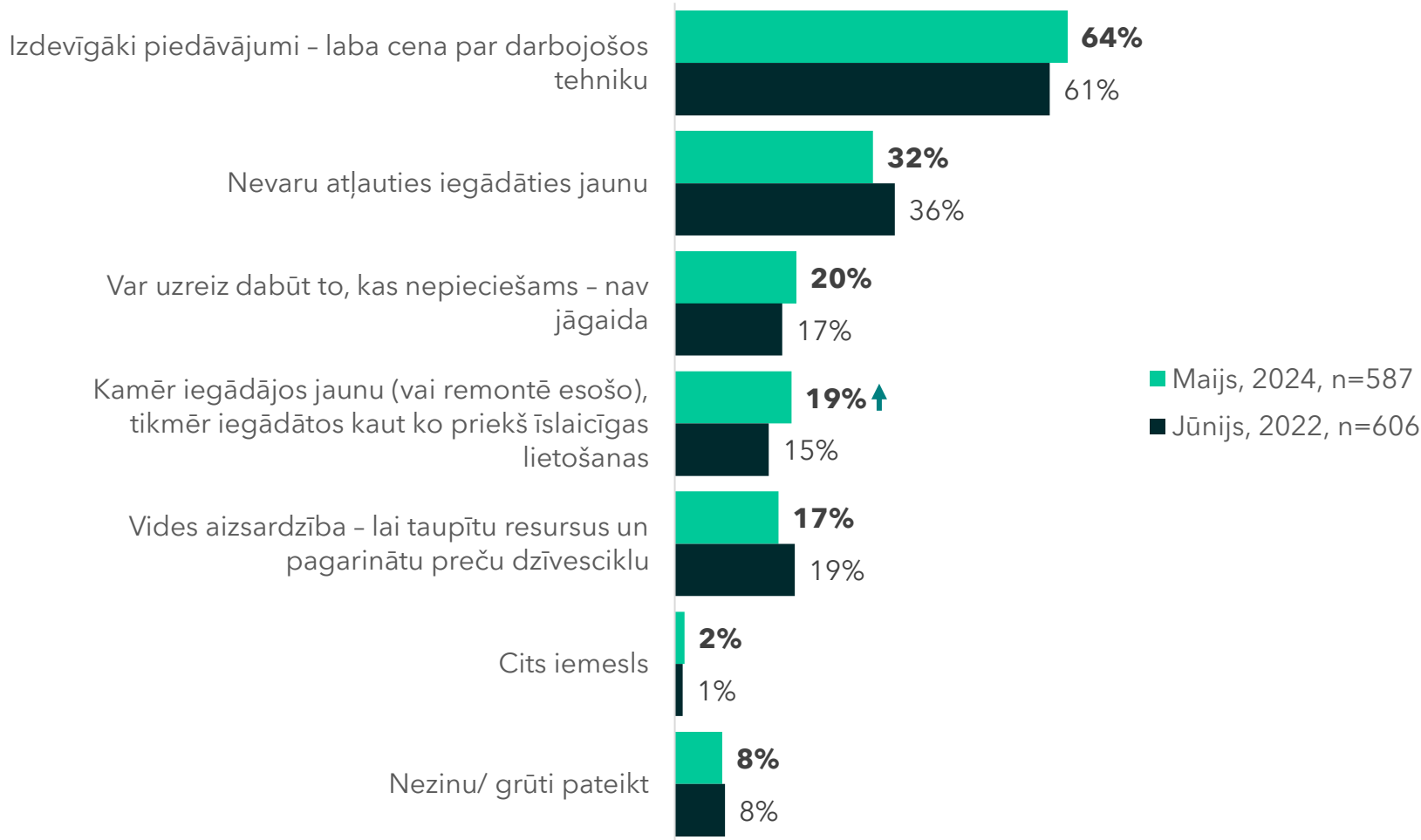
Bāze: visirespondenti, n=1007; visi, kas apsvērtu iegādāties vismaz kādu lietotu elektrotehniku, n=587; visi, kas neapsvērtu iegādāties vismaz kādu lietotu elektrotehniku, n=970

Lietotas tehnikas apsvēršanas motivatori: dinamika

Q18_2. Kādi ir galvenie iemesli, kādēļ Jūs apsvērtu iegādāties lietotu elektrotehniku?

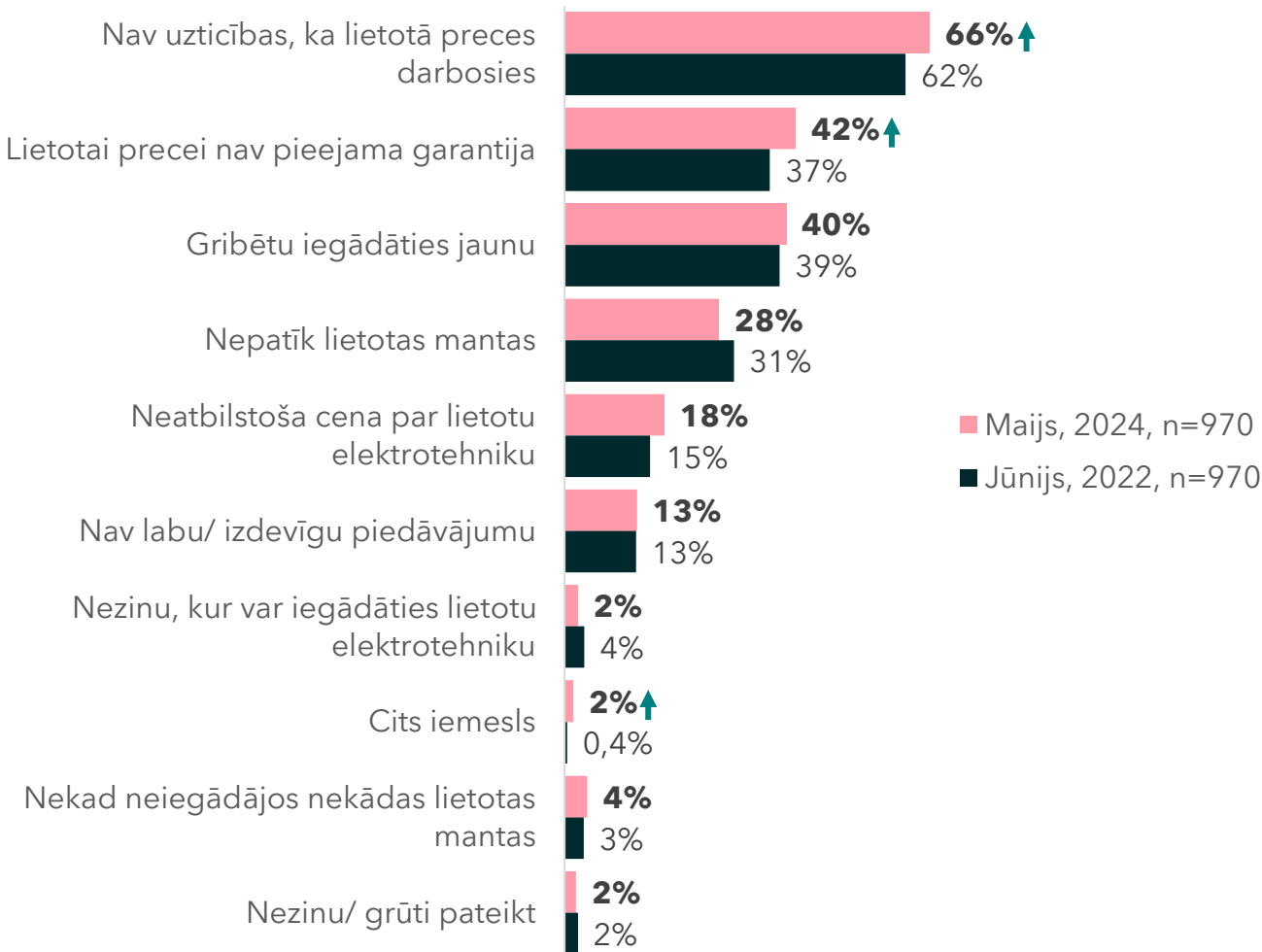
Bāze: visi, kas apsvērtu iegādāties vismaz kādu lietotu elektrotehniku, sk. 'n' grafikā

Lietotas tehnikas apsvēršanas barjeras: dinamika

Q18_1. Kādi ir galvenie iemesli, kādēļ Jūs neapsvērtu iegādāties lietotu elektrotehniku?

Bāze: visi, kas neapsvērtu iegādāties vismaz kādu lietotu elektrotehniku, sk. 'n' grafikā

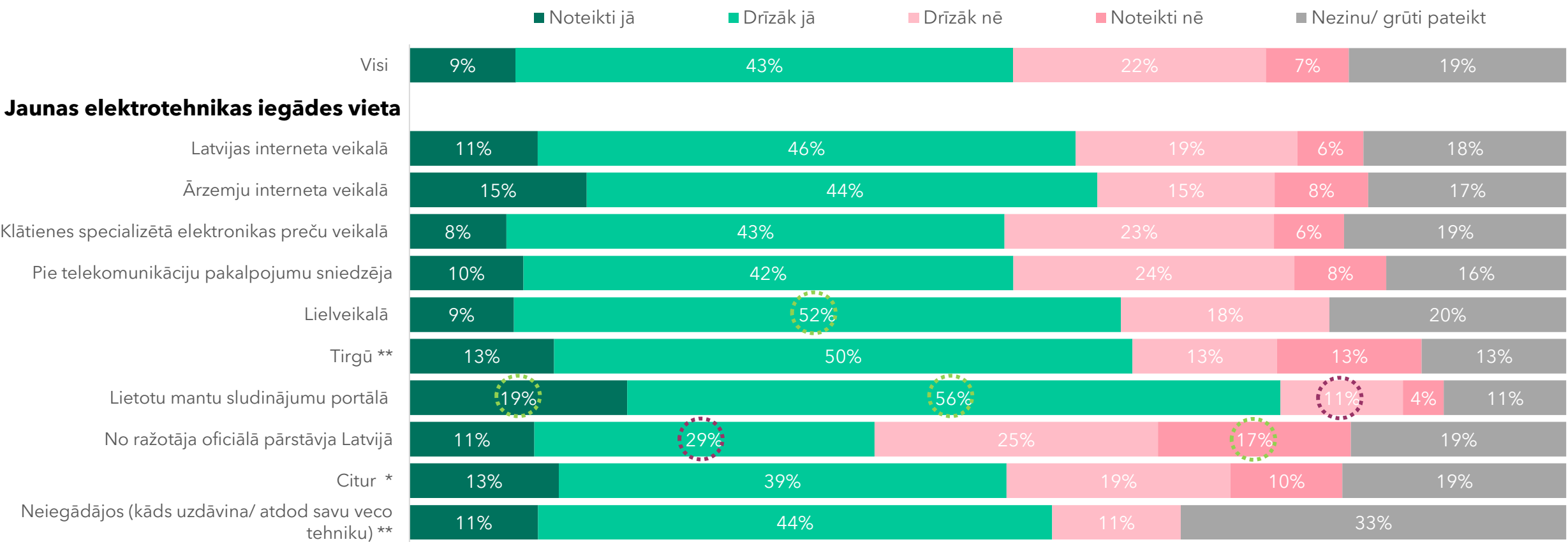

↑↓ rādītājs ir statistiski nozīmīgi augstāks/ zemāks nekā iepriekš (varbūtība 95%)

Rīcība, ja darbosies oficiāli elektrotehnikas labošanas un tirdzniecības centri

Q19. Vai Jūs izvēlētos iegādāties lietotu elektrotehniku, ja Latvijā darbosies oficiāli elektrotehnikas labošanas un tirdzniecības centri?

Bāze: visi respondenti, n=1010

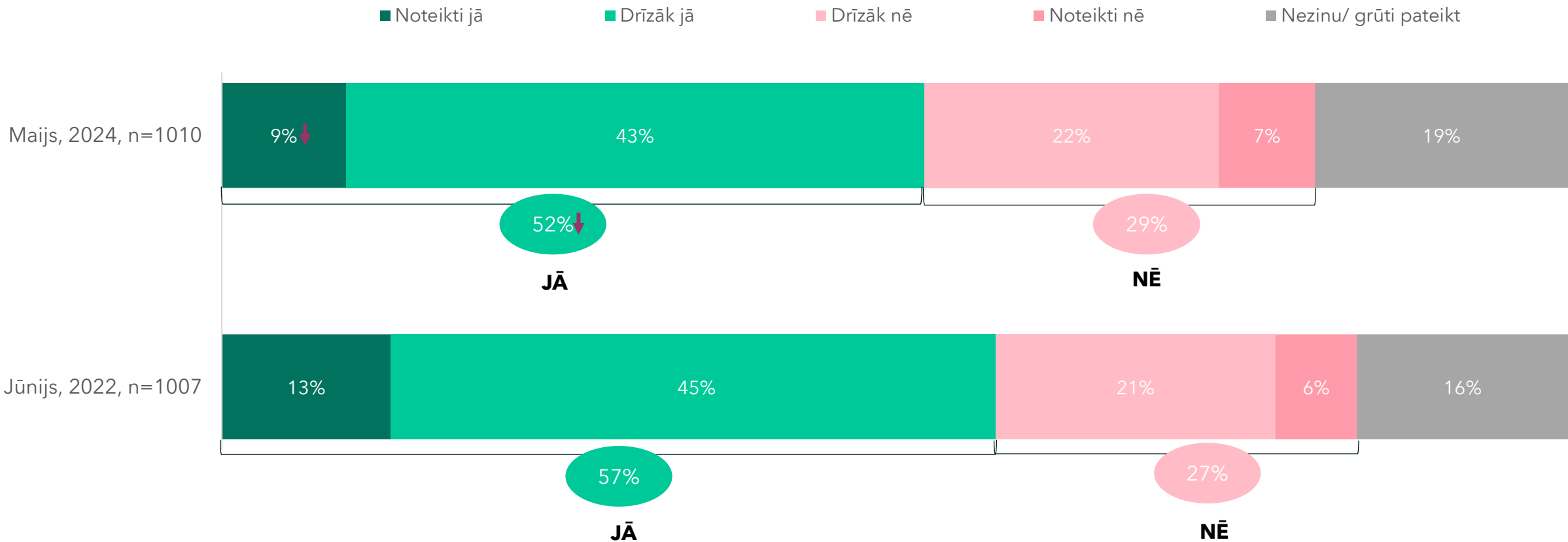
rādītājs ir statistiski nozīmīgi augstāks/ zemāks nekā visā izlasē (varbūtība 95%)

* Izlases apjoms (30<n<50 respondenti) ** Izlases apjoms (n<30 respondenti)

Rīcība, ja darbotos oficiāli elektrotehnikas labošanas un tirdzniecības centri: dinamika

Q19. Vai Jūs izvēlētos iegādāties lietotu elektrotehniku, ja Latvijā darbotos oficiāli elektrotehnikas labošanas un tirdzniecības centri?

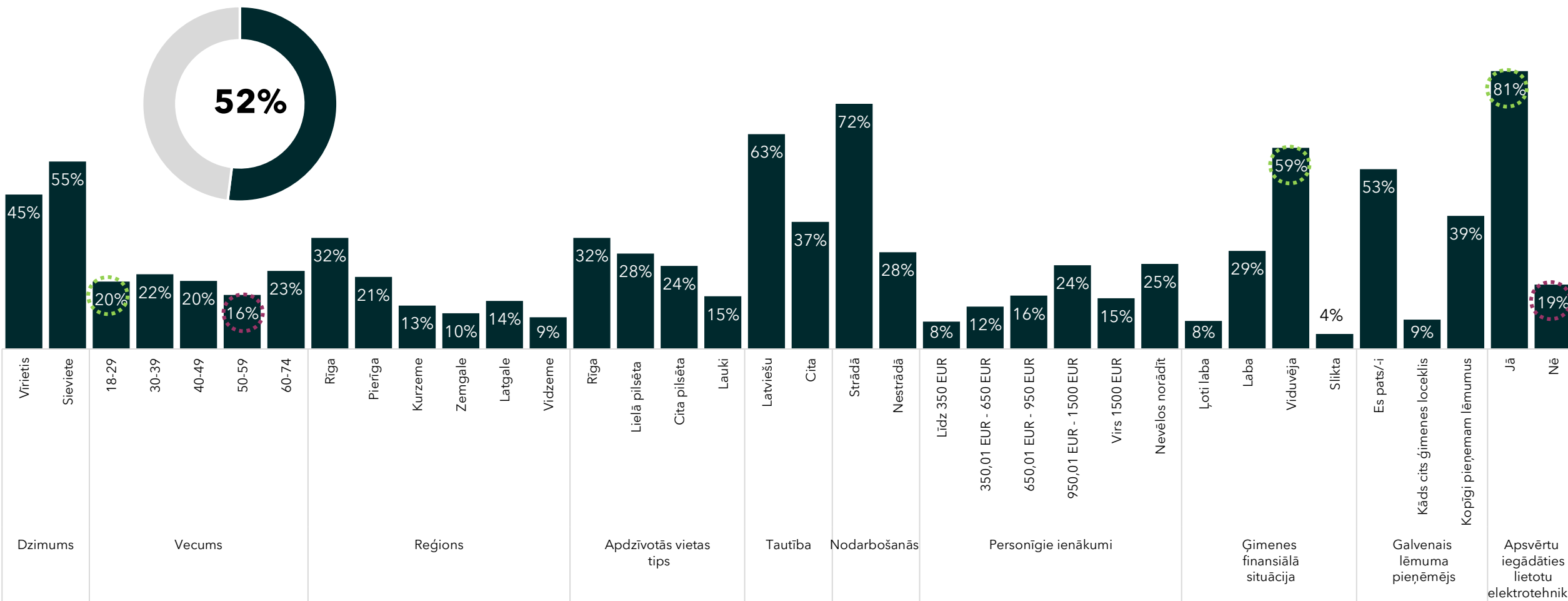
Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

↑↓ rādītājs ir statistiski nozīmīgi augstāks/ zemāks nekā iepriekš (varbūtība 95%)

PROFILS: iegādātos lietotu elektrotehniku, ja Latvijā darbotos oficiāli elektrotehnikas labošanas un tirdzniecības centri

Bāze: visi, kas iegādātos lietotu elektrotehniku, ja būtu centri, n=527

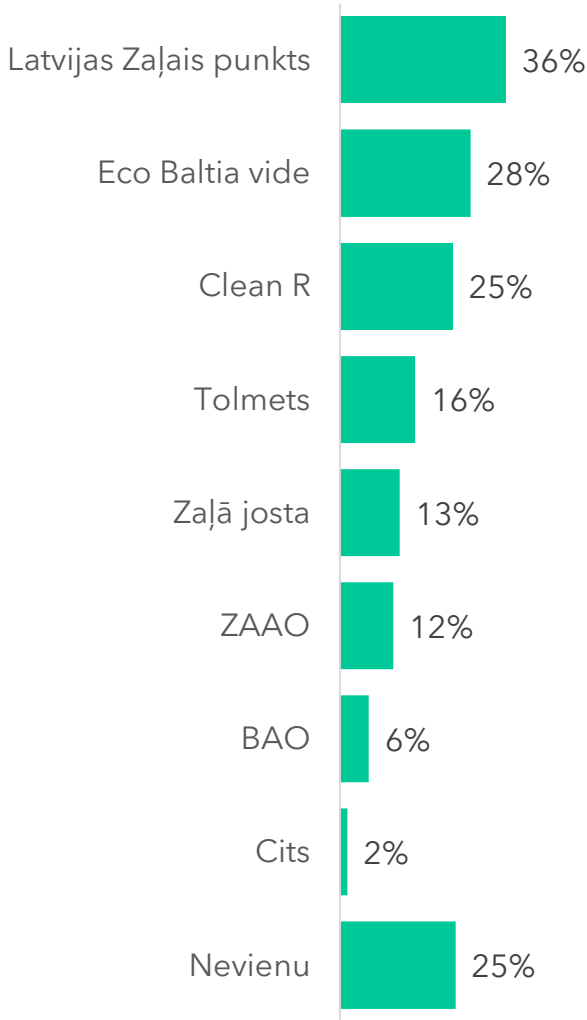
Asociācijas ar vides organizācijām

05

Asociācijas

Q20. Ar kuru/-ām no vides organizācijām Jums asociējas nolietotās elektrotehnikas šķirošana un nodošana otrreizējai pārstrādei?

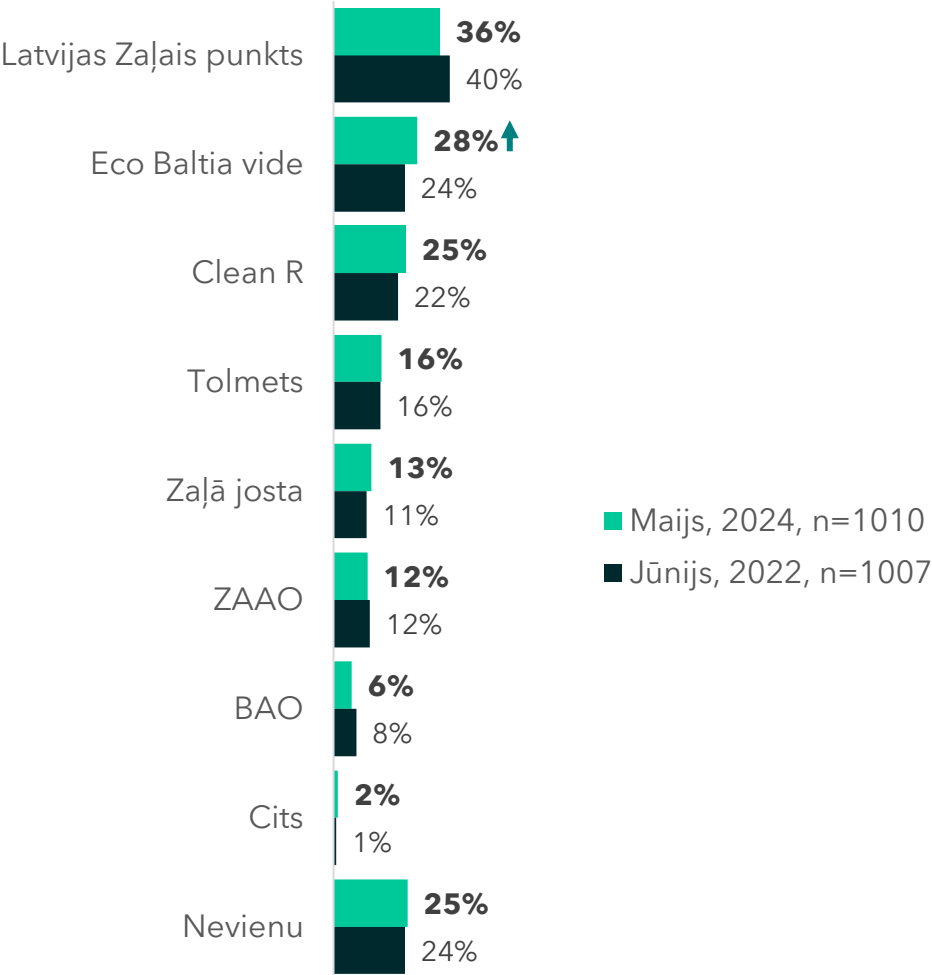
Bāze: visi respondenti, n=1010

Asociācijas: dinamika

Q20. Ar kuru/-ām no vides organizācijām Jums asociējas nolietotās elektrotehnikas šķirošana un nodošana otrreizējai pārstrādei?

Bāze: visi respondenti, sk. 'n' grafikā

Know your world

We deliver data of the highest quality.

Providing the very best conditions for analysis and crucial decision making.

Norstat Latvija AS
Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris
16-16, LV-1050, Rīga
<https://norstatgroup.com>

Project Manager:
Liene Bebrisā
liene.bebrisa@norstat.lv

Independent Research Partner:
Laura Čekavaja